

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

Követelmények 1. évfolyam végén

A tanuló érthetően beszéljen, legyen tisztában a szóbeli kommunikáció alapvető szabályaival, alkalmazza őket. Értse meg az egyszerű magyarázatokat, utasításokat és társai közléseit. A kérdésekre értelmesen válaszoljon. Aktivizálja a szókinccsét a szövegalkotó feladatokban. Használja a bemutatkozás, a felnőttek és a kortársak megszólításának és köszöntésének udvarias nyelvi formáit. Legyen képes összefüggő mondatok alkotására. Követhetően számoljon be élményeiről, olvasmányai tartalmáról. Szövegűen mondja el a memoritereket.

Ismerje az írott és nyomtatott betűket, rendelkezzen megfelelő számú szókinccsel. Ismert és begyakorolt szöveget folyamatosságra, pontosságra törekvően olvasson fel. Tanítója segítségével emelje ki az olvasottak lényegét. Írása legyen rendezett, pontos.

Ismerje fel és nevezze meg a tanult nyelvtani fogalmakat, szükség szerint idézze fel és alkalmazza a helyesírási szabályokat a begyakorolt szókészlet szavaiban. Jelölje helyesen a j hangot 10-20 begyakorolt szóban. Helyesen válassza el az egyszerű szavakat.

Legyen tisztában a tanulás alapvető céljával, ítélőképessége, erkölcsi, esztétikai és történeti érzéke legyen az életkori sajátosságoknak megfelelően fejlett. Legyen nyitott, motivált az anyanyelvi képességek fejlesztése területén.

Követelmények 2. évfolyam végén

A tanuló érthetően beszéljen, legyen tisztában a szóbeli kommunikáció alapvető szabályaival, alkalmazza őket. Értse meg az egyszerű magyarázatokat, utasításokat és társai közléseit. A kérdésekre értelmesen válaszoljon. Aktivizálja a szókinccsét a szövegalkotó feladatokban. Használja a bemutatkozás, a felnőttek és a kortársak megszólításának és köszöntésének udvarias nyelvi formáit. Legyen képes összefüggő mondatok alkotására. Követhetően számoljon be élményeiről, olvasmányai tartalmáról. Szövegűen mondja el a memoritereket.

Ismerje az írott és nyomtatott betűket, rendelkezzen megfelelő számú szókinccsel. Ismert és begyakorolt szöveget folyamatosságra, pontosságra törekvően olvasson fel. Tanítója segítségével emelje ki az olvasottak lényegét. Írása legyen rendezett, pontos.

Ismerje fel és nevezze meg a tanult nyelvtani fogalmakat, szükség szerint idézze fel és alkalmazza a helyesírási szabályokat a begyakorolt szókészlet szavaiban. Jelölje helyesen a j hangot 30–40 begyakorolt szóban. Helyesen válassza el az egyszerű szavakat.

Legyen tisztában a tanulás alapvető céljával, ítélőképessége, erkölcsi, esztétikai és történeti érzéke legyen az életkori sajátosságoknak megfelelően fejlett. Legyen nyitott, motivált az anyanyelvi képességek fejlesztése területén.

Követelmények 3. évfolyam végén

A tanuló értelmesen és érthetően fejezze ki a gondolatait. Aktivizálja a szókincsét a szövegalkotó feladatokban. Használja a mindennapi érintkezésben az udvarias nyelvi fordulatokat. Beszédstílusát igazítsa beszélgető partneréhez.

Kapcsolódjon be a csoportos beszélgetésbe, vitába, történetalkotásba, improvizációba, közös élményekről, tevékenységekről való beszélgetésekbe, értékelésbe. A közös tevékenységeket együttműködő magatartással segítse.

Felkészülés után folyamatosan, érthetően olvasson fel ismert szöveget. Életkorának megfelelő szöveget értsen meg néma olvasás útján. Az olvasottakkal kapcsolatos véleményét értelmesen fogalmazza meg. Ismerjen, alkalmazzon néhány fontos olvasási stratégiát.

Tanulási tevékenységét fokozatosan növekvő időtartamban legyen képes tudatos figyelemmel irányítani. Feladatainak megoldásához szükség szerint vegye igénybe az iskola könyvtárát. A könyvekben, gyermekújságokban a tartalomjegyzék segítségével igazodjon el. Használja az ismert kézikönyveket.

A memoritereket szöveghűen mondja el.

Adott vagy választott témáról 8–10 mondatos **elbeszélő** fogalmazást készítsen a tanult fogalmazási ismeretek alkalmazásával.

Az alsó tagozaton tanult anyanyelvi ismeretei rendszerezettek legyenek. Biztonsággal ismerje fel a tanult szófajokat, és nevezze meg azokat szövegben is.

A begyakorolt szókészlet körében helyesen alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat. Írásbeli munkái rendezettek, olvashatóak legyenek. Helyesírását önellenőrzéssel vizsgálja felül, szükség esetén javítsa.

Legyen tisztában a tanulás alapvető céljával, ítélőképessége, erkölcsi, esztétikai és történeti érzéke legyen az életkori sajátosságoknak megfelelően fejlett. Legyen nyitott, motivált az anyanyelvi képességek fejlesztése területén. Az anyanyelvi részképességeinek fejlettsége legyen összhangban, harmonikusan fejlődjön.

Követelmények 4. évfolyam végén

A tanuló értelmesen és érthetően fejezze ki a gondolatait. Aktivizálja a szókincsét a szövegalkotó feladatokban. Használja a mindennapi érintkezésben az udvarias nyelvi fordulatokat. Beszédstílusát igazítsa beszélgető partneréhez.

Kapcsolódjon be a csoportos beszélgetésbe, vitába, történetalkotásba, improvizációba, közös élményekről, tevékenységekről való beszélgetésekbe, értékelésbe. A közös tevékenységeket együttműködő magatartással segítse.

Felkészülés után folyamatosan, érthetően olvasson fel ismert szöveget. Életkorának megfelelő szöveget értsen meg néma olvasás útján. Az olvasottakkal kapcsolatos véleményét értelmesen fogalmazza meg. Ismerjen, alkalmazzon néhány fontos olvasási stratégiát.

Tanulási tevékenységét fokozatosan növekvő időtartamban legyen képes tudatos figyelemmel irányítani. Feladatainak megoldásához szükség szerint vegye igénybe az iskola könyvtárát. A könyvekben, gyermekújságokban a tartalomjegyzék segítségével igazodjon el. Használja az ismert kézikönyveket.

A memoritereket szöveghűen mondja el.

Adott vagy választott témáról 8–10 mondatos fogalmazást készítsen a tanult fogalmazási ismeretek alkalmazásával.

Az alsó tagozaton tanult anyanyelvi ismeretei rendszerezettek legyenek. Biztonsággal ismerje fel a tanult szófajokat, és nevezze meg azokat szövegben is.

ERKÖLCSTAN

Követelmények az 1. évfolyam végén

A tanuló életkorának megfelelő reális képpel rendelkezik saját külső tulajdonságairól, tisztában van legfontosabb személyi adataival.

Képes érzelmileg kötődni környezetéhez és a körülötte élő emberekhez.

Képes kapcsolatba lépni és a partner személyét figyelembe véve kommunikálni környezete tagjaival. A beszélgetés során betartja az udvarias társalgás elemi szabályait.

Érzi a szeretetkapcsolatok fontosságát.

Törekszik rá, hogy érzelmeit a közösség számára elfogadható formában nyilvánítsa ki.

Képes átélni a természet szépségét, és érti, hogy felelősek vagyunk a körülöttünk lévő élővilágért.

Meg tudja különböztetni egymástól a valóságos és a virtuális világot.

Követelmények a 2. évfolyam végén

A tanuló életkorának megfelelő reális képpel rendelkezik saját külső tulajdonságairól, tisztában van legfontosabb személyi adataival.

Átlátja társas viszonyainak alapvető szerkezetét.

Képes érzelmileg kötődni környezetéhez és a körülötte élő emberekhez.

Képes kapcsolatba lépni és a partner személyét figyelembe véve kommunikálni környezete tagjaival, különféle beszédmódokat tud alkalmazni.

A beszélgetés során betartja az udvarias társalgás elemi szabályait.

Érzi a szeretetkapcsolatok fontosságát.

Érzi, hogy a hagyományok fontos szerepet játszanak a közösségek életében.

Törekszik rá, hogy érzelmeit a közösség számára elfogadható formában nyilvánítsa ki.

Képes átélni a természet szépségét, és érti, hogy felelősek vagyunk a körülöttünk lévő élővilágért.

Képes rá, hogy érzéseit, gondolatait és fantáziaképeit vizuális, mozgásos vagy szóbeli eszközökkel kifejezze.

Tisztában van vele és érzelmileg is képes felfogni azt a tényt, hogy más gyerekek sokszor egészen más körülmények között élnek, mint ő.

Meg tudja különböztetni egymástól a valóságos és a virtuális világot.

Követelmények erkölcsstan 3. évfolyam

- A tanulónak életkorának megfelelő szinten reális képe van saját külső és belső tulajdonságairól.
- Oda tud figyelni másokra, szavakkal is ki tudja fejezni érzéseit és gondolatait.
- Képes másokkal tartós kapcsolatot kialakítani, törekszik e kapcsolatok ápolására.
- Érzelmileg kötődik a magyar kultúrához.
- Érti és elfogadja, hogy az emberek sokfélék és sokfélék a szokásaik, a hagyományaik is; kész arra, hogy ezt a tényt tiszteletben tartsa.
- Érti, hogy mi a jelentősége a szabályoknak a közösségek életében, kész a megértett szabályok betartására.
- Tiszteletben tartja, hogy a Föld mindannyiunk közös otthona, és közös kincsünk.
- Képes a korosztályának megfelelő jelenségeket, eseményeket és helyzeteket erkölcsi nézőpontból értékelni.

Követelmények erkölcsstan 4. évfolyam

- A tanulónak életkorának megfelelő szinten reális képe van saját külső és belső tulajdonságairól, és késztetést érez arra, hogy fejlessze önmagát.
- Oda tud figyelni másokra, szavakkal is ki tudja fejezni érzéseit és gondolatait, be tud kapcsolódni csoportos beszélgetésbe.
- Képes másokkal tartós kapcsolatot kialakítani, törekszik e kapcsolatok ápolására, és ismer olyan eljárásokat, amelyek segítségével a kapcsolati konfliktusok konstruktív módon feloldhatók.
- Érzelmileg kötődik a magyar kultúrához.
- Érti és elfogadja, hogy az emberek sokfélék és sokfélék a szokásaik, a hagyományaik is; kész arra, hogy ezt a tényt tiszteletben tartsa, és kíváncsi a sajátjától eltérő kulturális jelenségekre.
- Érti, hogy mi a jelentősége a szabályoknak a közösségek életében, kész a megértett szabályok betartására, részt tud venni szabályok kialakításában.
- Érti, hogy a Föld mindannyiunk közös otthona, és közös kincsünk számos olyan érték, amit elődeink hoztak létre.
- Képes a körülötte zajló eseményekre és a különféle helyzetekre a sajátjától eltérő nézőpontból is rátekinteni.
- Képes jelenségeket, eseményeket és helyzeteket erkölcsi nézőpontból értékelni.

MATEMATIKA

Követelmények az 1. évfolyam végén

A tanuló

- képes halmazokat összehasonlítani az elemek száma szerint, halmazt alkotni;

- képes állítások igazságtartalmának eldöntésére, állításokat megfogalmazni;
- halmazok elemeit összehasonlítja, azonosítja, megkülönbözteti, a közös tulajdonságokat felismeri, megnevezi;
- több, kevesebb, ugyanannyi fogalmát helyesen használja;
- néhány elemet sorba rendez próbálgatással;
- számokat ír, olvas 20-as számkörben,
- tud római számokat írni, olvasni 20-as számkörben (I, V, X);
- megtalálja számok helyét a számegyenesen,
- meghatározza az egyes számszomszédokat;
- képes természetes számok nagyság szerinti összehasonlítására;
- a matematikai jeleket $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ helyesen használja;
- képes összeadni, kivonni 20-as számkörben;
- képes szóveges feladatot értelmezésére, megjelenítésére rajz segítségével, leírására művelettel;
- megkülönbözteti a páros és páratlan számokat;
- felismeri az egyenes és görbe vonalakat;
- képes a test és a síkidom megkülönböztetésére;
- tud testeket építeni szabadon és megadott feltételek szerint;
- képes tájékozódni, ismeri az irányokat;
- képes a hosszúság, az űrtartalom, a tömeg és az idő mérésére;
- ismeri a szabvány mértékegységeket: m, l, kg, óra, nap.
- mérés során helyesen használja a mérőeszközöket;
- felismeri növekvő és csökkenő számsorozatok szabályát, tudja a sorozatot folytatni;
- felismeri a számpárok közötti kapcsolatokat;
- képes a változásokat észrevenni, szóban kifejezni;
- tud adatokról megállapításokat megfogalmazni.

Követelmények a 2. évfolyam végén

A tanuló

- képes halmazokat összehasonlítani az elemek száma szerint, halmazt alkotni;
- képes állítások igazságtartalmának eldöntésére, állításokat megfogalmazni; halmazok elemeit összehasonlítja, azonosítja, megkülönbözteti, a közös tulajdonságokat felismeri, megnevezi;
- több, kevesebb, ugyanannyi fogalmát helyesen használja;
- tud néhány elemet sorba rendezni;
- számokat ír, olvas 100-as számkörben, Helyi érték fogalma.
- tud római számokat írni, olvasni 100-as számkörben (I, V, X, L, C);
- megtalálja számok helyét a számegyenesen,
- meghatározza az egyes, tízes számszomszédokat;
- képes természetes számok nagyság szerinti összehasonlítására;
- tud kétjegyű számokat képezni, helyi érték szerint bontani;
- a matematikai jeleket $+$, $-$, $\cdot$, $:$, $=$, $<$, $>$, $( )$ helyesen használja;

- képes összeadni, kivonni, szorozni, osztani 100-as számkörben;
- ismeri a szorzótáblát a 100-as számkörben;
- ismeri és helyesen alkalmazza a műveletvégzés sorrendjét;
- képes szóveges feladatot értelmezésére, megjelenítésére rajz segítségével, leírására művelettel;
- megkülönbözteti a páros és páratlan számokat;
- képes szimbólumok használatára matematikai szöveg leírásánál, az ismeretlen szimbólum kiszámítására;
- ismeri az egyenes és görbe vonalakat;
- képes a test és a síkidom megkülönböztetésére;
- tud testeket építeni szabadon és megadott feltételek szerint;
- képes tájékozódni, ismeri az irányokat;
- képes a hosszúság, az űrtartalom, a tömeg és az idő mérésére;
- ismeri a szabvány mértékegységeket: cm, dm, m, cl, dl, l, dkg, kg, perc, óra, nap, hét, hónap, év.
- képes átváltásokat végezni szomszédos mértékegységek között;
- felismeri a mennyiségek közötti összefüggéseket;
- mérés során helyesen használja a mérőeszközöket;
- felismeri növekvő és csökkenő számsorozatok szabályát, tudja a sorozatot folytatni;
- felismeri a számpárok közötti kapcsolatokat;
- képes a változásokat észrevenni, szóban kifejezni;
- tud adatokról megállapításokat megfogalmazni

Követelmények a 3. évfolyam végén

A tanuló

- tud adott tulajdonságú elemeket halmazba rendezni,
- felismeri, megnevezi a halmazba tartozó elemek közös tulajdonságait,
- képes annak eldöntésére, hogy egy elem beletartozik-e egy adott halmazba,
- értelmezése a változást egyszerű matematikai tartalmú szövegben,
- próbálgatással képes az összes eset megtalálására,
- tud számokat írni, olvasni 1 000-es számkörben,
- ismeri és helyesen alkalmazza a helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalmakat 1 000-es számkörben,
- tud római számokat írni, olvasni 1000-es számkörben (I, V, X, L, C, D, M);
- helyesen értelmezi a negatív számokat a mindennapi életben modell (hőmérséklet, adósság) segítségével,
- képes 2, 3, 4, 10, 100 nevezőjű törtek megnevezésére, lejegyzésére, előállítására, hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel,
- tud természetes számokat nagyság szerinti összehasonlítani 1 000-es számkörben,
- képes mennyiségek közötti összefüggések észrevételére tevékenységeken keresztül,
- alkalmazza az ésszerű becslést és a kerekítést a matematika különböző területein,
- tud fejben számolni száz-as számkörben,
- biztos ismeri a szorzótáblát 100-as számkörben,

- ismeri az összeg, különbség, szorzat, hányados fogalmát – alkalmazza a műveletek tulajdonságait, tagok, illetve tényezők felcserélhetőségét,
- ismeri a műveletvégzés sorrendjét,
- képes háromjegyű számok összeadására, kivonására, szorozni, osztani egyjegyű számmal írásban,
- tudja a műveletek helyességének ellenőrzését,
- képes szöveges feladat megoldására a megoldási algoritmus (a szöveg értelmezése, adatok kigyűjtése, megoldási terv, becslés, ellenőrzés, az eredmény realitásának vizsgálata) alkalmazásával,
- ismeri és helyesen használja a többszörös, osztó, maradék fogalmát,
- felismeri a növekvő és csökkenő számsorozatokat, tudja azokat folytatni,
- képes összefüggések keresésére az egyszerű sorozatok elemei között,
- tudja megfogalmazni a szabályt egyszerű formában, a hiányzó elemeket pótolja,
- ismeri a szabvány mértékegységeket: mm, km, ml, cl, hl, g, t, másodperc.
- képes egyszerű gyakorlati példákban a hosszúság, távolság és idő mérésére,
- felismeri a háromszöget, négyzetet, téglalapot, egyéb sokszöget, megnevezi jellemzőiket,
- ismeri a kör fogalmát,
- megérti a test és a síkidom közötti különbséget,
- felismeri a kockát és téglateetet,
- hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel előállít tükrös alakzatokat,
- tudja kiszámítani a négyzet és a téglalap kerületét,
- képes a négyzet, téglalap területének mérésére különféle egységekkel, területlefedéssel
- a valószínűségi játékok, próbálgatás színezéssel
- együttműködik az interaktív tábla használatánál.

Követelmények a 4. évfolyam végén

A tanuló

- tud adott tulajdonságú elemeket halmazba rendezni,
- felismeri, megnevezi a halmazba tartozó elemek közös tulajdonságait,
- képes annak eldöntésére, hogy egy elem beletartozik-e egy adott halmazba,
- értelmezése a változást egyszerű matematikai tartalmú szövegben,
- próbálgatással képes az összes eset megtalálására,
- tud számokat írni, olvasni 10 000-es számkörben,
- ismeri és helyesen alkalmazza a helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalmakat 10 000-es számkörben,
- tud római számokat írni, olvasni 1000-es számkörben (I, V, X, L, C, D, M);
- helyesen értelmezi a negatív számokat a mindennapi életben modell (hőmérséklet, adósság) segítségével,
- képes 2, 3, 4, 10, 100 nevezőjű törtek megnevezésére, lejegyzésére, előállítására, hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel, összehasonlításuk
- tud természetes számokat nagyság szerinti összehasonlítani 10 000-es számkörben,
- képes mennyiségek közötti összefüggések észrevételére tevékenységeken keresztül,

- alkalmazza az ésszerű becslést és a kerekítést a matematika különböző területein,
  - tud fejben számolni száz-as számkörben,
  - biztos ismeri a szorzótáblát 100-as számkörben,
  - ismeri az összeg, különbség, szorzat, hányados fogalmát,
  - alkalmazza a műveletek tulajdonságait, tagok, illetve tényezők felcserélhetőségét,
  - ismeri és helyesen alkalmazza a műveletvégzés sorrendjét,
  - képes négyjegyű számok összeadására, kivonására, szorozni kétjegyű, osztani egyjegyű számmal írásban,
  - tudja a műveletek helyességének ellenőrzését,
  - képes szöveges feladat megoldására a megoldási algoritmus (a szöveg értelmezése, adatok kigyűjtése, megoldási terv, becslés, ellenőrzés, az eredmény realitásának vizsgálata) alkalmazásával,
  - ismeri és helyesen használja a többszörös, osztó, maradék fogalmát,
-
- felismeri a növekvő és csökkenő számsorozatokat, tudja azokat folytatni,
  - képes összefüggések keresésére az egyszerű sorozatok elemei között,
  - tudja megfogalmazni a szabályt egyszerű formában, a hiányzó elemeket pótolja,
-
- képes egyenesek kölcsönös helyzetének felismerésére (metsző és párhuzamos egyenesek),
  - ismeri a szabvány mértékegységeket: mm, km, ml, cl, hl, g, t, másodperc. Tud átváltásokat végezni szomszédos mértékegységek között,
  - képes egyszerű gyakorlati példákban a hosszúság, őr tartalom és idő mérésére,
  - létrehoz háromszöget, négyzetet, téglalapot, egyéb sokszöget egyszerű módszerekkel, felismerési, megnevezi jellemzőiket,
  - ismeri a kör fogalmát,
  - megértési a test és a síkidom közötti különbséget,
  - felismerés és létrehoz kockát és téglalestet, megnevezi jellemzőiket,
  - felismeri a gömböt,
  - hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel előállít tükrös alakzatokat,
  - tudja kiszámítani a négyzet és a téglalap kerületét, területét
  - képes tapasztalati adatok lejegyzésére, táblázatba rendezésére, a táblázat adatainak értelmezésére,
  - képes adatgyűjtésre, adatok lejegyzésére, diagram leolvasására,
  - értelmezése a valószínűségi játékok, kísérletek során a biztos, lehetetlen, lehet, de nem biztos fogalmakat,
  - együttműködik az interaktív tábla használatánál

KÖRNYEZETISMERET

Követelmény a 3. évfolyam végén

A tanuló

- ismeri és alkalmazza az egészséges életmód alapvető elemeit az egészségmegőrzés és az egészséges fejlődés érdekében, a betegségek elkerülésére;
- az életkorának megfelelően, a helyzethez illően felelősen viselkedik segítségnyújtást igénylő helyzetekben;
- képes a hosszúság és az idő mérésére, a mindennapi életben előforduló távolságok és időtartamok becslésére;
- képesség adott szempontú megfigyelések végzésére a természetben, természeti jelenségek egyszerű kísérleti tanulmányozására
- értelmezi a hagyományok szerepét a természeti környezettel való harmonikus kapcsolat kialakításában, illetve felépítésében;

Követelmények a 4. évfolyam végén

A tanuló

- képesség adott szempontú megfigyelések végzésére a természetben, természeti jelenségek egyszerű kísérleti tanulmányozására;
- képes a fenntartható életmód jelentőségének magyarázatára konkrét példán keresztül;
- képes az élőlények szerveződési szintjeinek és az életközösségek kapcsolatainak a bemutatására, az élőlények csoportosítására tetszőleges és adott szempontsor szerint;
- képes egy természetes életközösséget bemutatni;
- képes egy konkrét gyártási folyamat kapcsán a technológiai folyamat értelmezésére, ismeri az ezzel kapcsolatos felelős fogyasztói magatartást;
- képes Magyarország elhelyezésére a földrajzi térben, ismeri néhány fő kulturális és természeti értékét;
- képes az informatikai és kommunikációs eszközök irányított használatára az információkeresésben és a problémák megoldásába

ÉNEK-ZENE

Követelmények az 1. évfolyam végén

A tanulók 20 népdalt és gyermekdalt elő tudnak adni a kapcsolódó játékokkal emlékezetből c'-d' hangterjedelemben. Csoportosan bátran, zengő hangon jó hangmagasságban énekelnek, képesek az új dalokat rövid előkészítést követően hallás után könnyedén megtanulni.

Kreatívan részt vesznek a generatív játékokban és feladatokban. Érzik az egyenletes lüktetést, tartják a tempót, érzékelik a tempóváltozást. A 2/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák.

A tanult zenei elemeket (ritmus, dallam) felismerik kottaképről (kézjel, betűkotta). A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmusgyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is. A tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjelről, betűkottáról és tanári segítséggel szolmizálva éneklük.

Képesek csendben, társaikkal együtt a zenét hallgatni, megfigyelésekkel tapasztalatokat szereznek, melyek esztétikai és egyszerű zenei elemzés alapjául szolgálnak. Fejlődik hangszínhallásuk és formaérzékük. Ismereteket szereznek a hangszerekről. Szívesen és örömmel hallgatják újra a meghallgatott zeneműveket.

Követelmények a 2. évfolyam végén

A tanulók 40 népdalt és gyermekdalt elő tudnak adni a kapcsolódó játékokkal emlékezetből c'-d" hangterjedelemben. Csoportosan bátran, zengő hangon jó hangmagasságban énekelnek, képesek az új dalokat rövid előkészítést követően hallás után könnyedén megtanulni.

Kreatívan részt vesznek a generatív játékokban és feladatokban. Érzik az egyenletes lüktetést, tartják a tempót, érzékelik a tempóváltozást. A 2/4 és 4/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák.

A tanult zenei elemeket (ritmus, dallam) felismerik kottaképről (kézjel, betűkotta). A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmusgyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is. A tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjelről, betűkottáról és tanári segítséggel szolmizálva éneklük.

Képesek csendben, társaikkal együtt a zenét hallgatni, megfigyelésekkel tapasztalatokat szereznek, melyek esztétikai és egyszerű zenei elemzés alapjául szolgálnak. Fejlődik hangszínhallásuk és formaérzékük. Ismereteket szereznek a hangszerekről. Szívesen és örömmel hallgatják újra a meghallgatott zeneműveket.

Követelmények a 3. évfolyam végén

A tanulók 20 dalt (15 népzenei és 5 műzenei szemelvény) elő tudnak énekelni emlékezetből a-e" hangterjedelemben több versszakkal, csoportosan. A népdalokat csokorba szedve is éneklük. Csoportosan bátran és zengő hangon jó hangmagasságban énekelnek a dalok élményekből kiinduló, szövegtartalmat kifejező megszólaltatásával. Képesek az új dalokat rövid előkészítést követően tanári segítséggel kézjelről vagy betűkottáról előbb szolmizálva, majd szöveggel megtanulni. Többszólamú éneklési készségük fejlődik (ritmus osztinató, kánon).

Kreatívan részt vesznek a generatív játékokban és feladatokban. Képesek ritmusvariációt, ritmussort alkotni. A 2/4 és 4/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák.

A tanult zenei elemeket (pl. metrum, ritmus, dallam, dinamikai jelzések) felismerik kottaképről (kézjel, betűkotta). Az ismert dalokat olvassák kézjelről, betűkottáról és csoportosan. A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmus gyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is. A tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjelről, betűkottáról és hangjegyről szolmizálják.

Megkülönböztetik a tudatos zenehallgatást a háttérzenétől. Meg tudják nevezni a zeneművekben megszólaló ismert hangszertípusokat. Fejlődik formaérzékük, a formai építkezés jelenségeit (azonosság, hasonlóság, különbözőség, variáció) meg tudják fogalmazni. Fejlődik zenei memóriájuk és belső hallásuk. Figyelmesen hallgatják az életkori sajátosságaiknak megfelelő zenei részleteket.

Követelmények a 4. évfolyam végén

A tanulók 40 dalt (30 népzenei és 10 műzenei szemelvény) el tudnak énekelni emlékezetből a-e” hangterjedelemben több versszakkal, csoportosan. A népdalokat csokorba szedve is éneklük. Csoportosan bátran és zengő hangon jó hangmagasságban énekelnek a dalok élményekből kiinduló, szövegtartalmat kifejező megszólaltatásával. Képesek az új dalokat rövid előkészítést követően tanári segítséggel kézjelről vagy betűkottáról előbb szolmizálva, majd szöveggel megtanulni. Többszólamú éneklési készségük fejlődik (ritmus osztinató, kánon).

Kreatívan részt vesznek a generatív játékokban és feladatokban. Képesek ritmusvariációt, ritmussort alkotni. A 3/4-es és 4/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák.

A tanult zenei elemeket (pl. metrum, ritmus, dallam, dinamikai jelzések) felismerik kottaképről (kézjel, betűkotta). Az ismert dalokat olvassák kézjelről, betűkottáról és csoportosan. A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmus gyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is. A tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjelről, betűkottáról és hangjegyről szolmizálják.

Megkülönböztetik a tudatos zenehallgatást a háttérzenétől. Meg tudják nevezni a zeneművekben megszólaló ismert hangszertípusokat. Fejlődik formaérzékük, a formai építkezés jelenségeit (azonosság, hasonlóság, különbözőség, variáció) meg tudják fogalmazni. Fejlődik zenei memóriájuk és belső hallásuk.

Figyelmesen hallgatják az életkori sajátosságaiknak megfelelő zenei részleteket. A negyedik évfolyam végére olyan gyakorlati tapasztalatokat szereznek a zenehallgatásról, amelyre építve a zenei stílusérzék és zeneértés egyre árnyaltabbá válik.

VIZUÁLIS KULTÚRA

Követelmények az 1. évfolyam végén

- Ismerje az évfolyam számára előírt eszközöket, és tudja azokat rendeltetésszerűen használni.
- Ismerkedjen meg a természet és az ember alkotta jelekkel.
- Tudjon viszonyítani (kisebb-nagyobb).
- Ismerje fel a főszíneket, a fehéret és a feketét.
- Tudjon vonal, folt és színeképzéssel alkotást létrehozni.
- Legyen képes egyszerű tárgyak létrehozására.
- Fejlődjön esztétikai érzéke.

- Tudjon közös beszélgetésekbe bekapcsolódni, egy-egy látványra rácsodálkozni.
- Tudja mi a sík, tömeg, térforma (tapasztalás, érzékelés).
- Tudja, mi a pont, egyenes, görbe, kör.

Követelmények a 2. évfolyam végén

- Tudja, mi az ismétlés, ritmus.
- Tudja személyes élményeit megjeleníteni képi formában.
- Tudjon mintázni, gyurmával plasztikát létrehozni.
- Legyen képes egyszerű lenyomat készítésére.
- Tudjon szabályos vonal, folt és színritmusra épített sor- és terüldíszet alkotni.
- Ismerje fel a műalkotások témáit.
- Legyen képes egyszerű báb tervezésére.
- Tudjon egyszerűbb tárgyakat rajzolni modellezés után.
- Legyen képes néhány művészeti alkotás és azok alkotóinak megnevezésére.
- Legyen képes egyszerűbb tárgyak ábrázolására közvetlen szemlélet és emlékezet után.

Követelmények a 3. évfolyam végén

- Tudja, mi az azonosság, hasonlóság.
- Legyen tisztában a beállítás tárgyainak arányával.
- Tudja, mi a kontraszt.
- Ismerje a fő- és mellékszíneket.
- Tudja a tempera és vízfesték jellemző fogásait alkalmazni.
- Tudjon valamely eseményt, élményt megfogalmazni.
- Legyen jártas az eszköz nélküli anyagalakításban.
- Tudjon valamely eseményt, élményt vizuálisan megjeleníteni.
- Legyen képes egyszerű bábokat tervezni, megalkotni.
- Ismerjen néhány népművészeti technikát.
- Legyen képes alkalmazni néhány technikát. (pl. szövés, fonás)
- Gyermekkori sajátosságainak megfelelően tudjon jeleket felismerni, új jeleket alkalmazni a közlekedés vagy tanulmányaihoz kapcsolódóan más területen.
- Legyen képes élmény befogadására saját és társai munkájának elemzése során.
- Ismerjen legalább 3-3 műalkotást és alkotóját, azokról tudjon összefüggően beszélni.
- Ismerje lakóhelyének legalább egy nevezetes műalkotását.
- Tudja, mi a tájkép, csatakép, emlékmű, kisplasztika.
- Legyen képes alkalmazni néhány kézműves-technikát.

Követelmények a 4. évfolyam végén rajz és vizuális kultúra

- Ismerjék a vizuális nyelv alapelemeit, tudják a kifejezési szándéknak megfelelően használni a kompozíciós eljárásokat. **(m)**
- Legyenek képesek személyes élményeik életkoruknak megfelelő szinten történő megjelenítésére képen és plasztikában. **(m)**
- Legyenek képesek a valóság téri viszonyait rajzukban takarással, feljebb-lejjebb helyezéssel, nagyságviszonyuk érzékeltetésével kifejezni.
- Tanári irányítással tudják az összetettebb mesterséges és természetes formák arányait, részarányait megközelítő pontossággal ábrázolni nézőpont figyelembevételével takarásban, rálátásban.
- Legyenek képesek tárgyak folyamatos megfigyelésére, megjelenítésére megfigyelés alapján. **(m)**
- Legyenek képesek tárgyak különböző nézeti rajzának elkészítésére. **(m)**
- Ismerjék a fő- és mellékszíneket, legyenek képesek a színek keverésére, a színárnyalatok megkülönböztetésére.
- Ismerjék a 12 tagú színek színeinek nevét, tudják kikeverni ezeket. **(m)**
- Ismerjék a tanult kompozíciós elemeket, kifejező eszközöket, tudják azokat alkalmazni.
- Tudják a látványnak megfelelően meghatározni a rajzlap helyzetét. **(m)**
- Legyenek képesek értékelő véleményt mondani saját és társaik munkájáról.
- A műalkotások elemzése során ismerjék fel a tartalmi vonatkozásokat.
- Ismerkedjenek meg lakóhelyük, környezetük művészeti emlékeivel, népművészeti hagyományaival.
- Igazodjanak el a számukra fontos jelekben, ábrákban, tudjanak maguk is jól értelmezhető jelet konstruálni.
- Ismerjenek legalább három műalkotást és azok alkotóját. **(m)**
  - Tárgyalkotás során ismerjék és alkalmazzák a balesetvédelmi szabályokat

Technika és Tervezés

Követelmények az 1. évfolyam végén

- Az eszközöket tudja használni.
- Minta vagy rajz alapján tud konstruálni.
- A tankönyv ábrái, táblai algoritmus alapján el tudja mondani a műveleti sorrendet.
- Ismeri az ünnepekhez kapcsolódó tevékenységeket.
- Kevés segítséggel képes adott funkcióra modellt/munkadarabot készíteni.
- Munkája pontos, tiszta

Követelmények a 2. évfolyam végén

A tanuló képes-e

- kiválasztani önállóan (kis segítséggel) a megismert anyagok közül tulajdonságaik alapján az anyagot ; alakítani, szerelni, tárgyat készíteni;
- terveit szóban kifejezni;
- munkáját értékelni;

- összehasonlítani alakjuk és színük szerint a közlekedési jelzőtáblákat, gyalogosok közlekedési helyzeteit elemezni terepasztalon, kép alapján, leginkább a gyakorlatban;

- megnevezni környezetében megtalálható rögzítési módokat;
- megnevezni a jeles napokhoz fűződő emberi tevékenységeket?

A tanuló ismeri-e

- a térbeli építés alapelveit, gyakorlatát;
- a műveleti sorrendeket, a használatos eszközöket;
- az építőkészlet, szerelőkészlet elemeinek, elemcsaládjainak nevét;
- a kicsinyítés, nagyítás közti különbségeket?

A tanuló képes-e

- egyszerű modell felépítésére egyéni elképzelés alapján;
- terveinek megfelelően anyagot alakítani;
- a lakásbelső tereinek megnevezésére funkciójuk alapján;
- legalább 4-5 lakberendezési tárgy felsorolására, funkciójuk megnevezésére;
- háztartási munkák megnevezésére (3-4);
- balesetmentes anyagalakításra;
- munkahely rendjének betartására?

Követelmények a 3. évfolyam végén

Tudja

- lakásának helyiségeit, azok funkcióját meghatározni;
- felsorolni 3-4 berendezési tárgyat funkciójukkal együtt;
- bemutatni egy háztartási eszközt vagy gépet (régén és ma)?
- Ismeri
- a munkamegosztás alapvető módjait;
- saját feladatait a családjában;
- az egészséges táplálkozás alapelveit?

Képes alaprajzot értelmezni, készíteni; napirendet, gazdasági naplót vezetni?

A tervező munkájában a műszaki rajzi ismeretek alkalmazása, a rajzok szabványossága, pontossága, tisztasága, rajzolvasási képesség.

A készített munkadarabok, modellek megfelelnek-e céljuknak, funkciójuknak?

A munkadarabok és modellek kivitelezése.

Önálló műveleti sorrend megállapítása, eszközválasztás a papír-, fonal-, textilmunkáknál.

Balesetmentes munkavégzés.

Ismerje az elemcsaládokat, a szerelőkészlet elemeit

Tudja megkülönböztetni az álló és mozgó szerkezeteket (forgó, lengő, csúszó, csuklózó).

Tudjon épített és szerelt modellek elemezni.

Legyen képes 4-5 elem együtteséből egyszerű szerkezetet kialakítani.

Ismeri a tanuló

- az ünnepekhez fűződő hagyományokat;
- a jeles napokhoz fűződő emberi tevékenységeket az ünnepnapok jelképeit;

- az ünnepnapokhoz kapcsolódó tárgyalakítás szokásait?
- Tud a tanuló a megismert anyagok közül céljainak megfelelően választani
- Képes a tanuló terveinek megfelelően anyagot alakítani, társaival együttműködve dolgozni
- A közvetlen lakókörnyezet úthálózatának, forgalmi jellemzőinek ismerete.
- A közlekedési eszközök csoportosítása (kik használják, hol használják).
- A gyalogos közlekedés szabályainak teljes körű ismerete és a szabálykövető magatartás.

Követelmények a 4. évfolyam végén

A munka és a technika szükségessége, jelentősége és szerepe az emberi életben, haszna és veszélyei terén:

- Tudja felsorolni a természetes és mesterséges környezet néhány elemét.
- Konkrét esetekben ismerje fel a technikai problémát.
- Nevezze meg környezete tárgyainak anyagát.
- *Dokumentumismeret (tárgy, könyv, hálózati dokumentum).*
- Keressen tanári irányítással saját tapasztalatai alapján megoldásokat technikai problémahelyzetekre.
- *Az alkotás folyamata, a gyakorlati probléma-felismerési és problémamegoldó folyamat terén*
- Fogalmazza meg szóban, tanári segítséggel az adott technikai problémát.
- Terveit tudja megjeleníteni szóban, írásban, rajzban, tárgyi alkotásban.
- Tudjon elkészíteni egyszerű műveletekkel, alapszerszámokkal vagy kézzel tárgyat, modellt.
- Mondja el a munkafolyamatot rajzos folyamatábráról.

TESTNEVELÉS ÉS SPORT

Követelmények az 1. évfolyam végén

- Az alapvető tartásos és mozgásos elemek felismerése, pontos végrehajtása.
- A testrészek megnevezése.
- Az iskolatáska gerinckímélő hordása.
- A gyakorláshoz szükséges térformák ismerete gyors és célszerű kialakításuk.
- A testnevelésórák alapvető rendszabályai, a legfontosabb veszélyforrásai, balesetvédelmi szempontjai ismerete.
- Fegyelmezett gyakorlás és odafigyelés a társakra, célszerű eszközhasználat.
- Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások folyamatos végrehajtása.
- A játékszabályok és a játékszerepek, illetve a játékfeladat alkalmazása.
- A feladat-végrehajtások során pontosságra, célszerűsége, biztonságra törekvés.

- Fesztes tartással, esztétikus végrehajtásra törekedve 2-4 mozgásformából álló egyszerű tornagyakorlat bemutatása.
- A párhoz, társakhoz történő térbeli alkalmazkodásra törekvés tánc közben.
- A tanult tánc(ok) és játékok térformáinak megvalósítása.
- A futó-, ugró- és dobóiskolai alapgyakorlatok végrehajtása, azok vezető műveleteinek ismerete.
- Különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása változó körülmények között, illetve játékban.
- A sportszerű viselkedés néhány jellemzőjének ismerete.
- Használható tudás természetben végzett testmozgások előnyeiről és problémáiról.
- A természeti környezetben történő sportolás néhány egészségvédelmi és környezettudatos viselkedési szabályának ismerete.

Követelmények a 2. évfolyam végén

- Az alapvető tartásos és mozgásos elemek felismerése, pontos végrehajtása.
- A testrészek megnevezése.
- A fizikai terhelés és a fáradás jeleinek felismerése.
- Az iskolatáska gerinckímélő hordása.
- A gyakorláshoz szükséges térformák ismerete gyors és célszerű kialakításuk.
- A testnevelésórák alapvető rendszabályai, a legfontosabb veszélyforrásai, balesetvédelmi szempontjai ismerete.
- Fegyelmezett gyakorlás és odafigyelés a társakra, célszerű eszközhasználat.
- Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások folyamatos végrehajtása egyszerű kombinációkban.
- A játékszabályok és a játékszerepek, illetve a játékfeladat alkalmazása.
- Fejlődés az eszközök biztonságos és célszerű használatában.
- A feladat-végrehajtások során pontosságra, célszerűségre, biztonságra törekvés.
- Fesztes tartással, esztétikus végrehajtásra törekedve 2-4 mozgásformából álló egyszerű tornagyakorlat bemutatása.
- A párhoz, társakhoz történő térbeli alkalmazkodásra törekvés tánc közben.
- A tanult tánc(ok) és játékok térformáinak megvalósítása.
- A futó-, ugró- és dobóiskolai alapgyakorlatok végrehajtása, azok vezető műveleteinek ismerete.
- Különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása változó körülmények között, illetve játékban.
- Az alapvető manipulatív mozgáskészségek elnevezéseinek ismerete.
- A sportszerű viselkedés néhány jellemzőjének ismerete.
- A természeti környezetben történő sportolás néhány egészségvédelmi és környezettudatos viselkedési szabályának ismerete.

Követelmények a 3. évfolyam végén

- Egyszerű, általános bemelegítő gyakorlatok végrehajtása önállóan, zenére is.
- A gyakorláshoz szükséges egyszerűbb alakzatok, térformák önálló kialakítása.
- A testnevelésórán megfelelő cipő és öltözet, tisztálkodás igényének megszilárdulása.
- A sportszerűen viselkedés terén.
- Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások célszerű, folyamatos és magabiztos végrehajtása.
- A bonyolultabb játékeladatok, a játékszerepek és játékszabályok alkalmazása.
- A sporteszközök szabadidős használatának állandósulása.
- Részben önállóan tervezett 3-6 torna- és/vagy táncelem összekötése zenére is.
- Gurulások, átfordulások, fordulatok, dinamikus kar-, törzs- és lábgyakorlatok közben viszonylag stabil egyensúlyi helyzet.
- A futó-, ugró- és dobóiskolai gyakorlatok vezető műveleteinek ismerete, precizításra törekedve történő végrehajtása, változó körülmények között.
- A különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása játékos körülmények között, illetve játékban.
- A tanult sportjátékok alapszabályainak ismerete.
- Az általános uszodai rendszabályok, baleset-megelőzési szempontok ismerete, és azok betartása.
- Tudatos levegővétel.
- Kellő vízbiztonság, hason és háton siklás és lebegés.
- A tanult szabadidős mozgásformák sporteszközei biztonságos használatának, alaptechnikai és taktikai elemeinek ismerete, alkalmazása.
- A szabadterén, illetve speciális környezetben történő sportolással együtt járó veszélyforrások ismerete

Követelmények a 4. évfolyam végén

- Egyszerű, általános bemelegítő gyakorlatok végrehajtása önállóan, zenére is.
- A gyakorláshoz szükséges egyszerűbb alakzatok, térformák önálló kialakítása.
- A testnevelésórán megfelelő cipő és öltözet, tisztálkodás igényének megszilárdulása.
- A sportszerű viselkedés értékévé válása.
- Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások célszerű, folyamatos és magabiztos végrehajtása.
- A bonyolultabb játékeladatok, a játékszerepek és játékszabályok alkalmazása.
- A pontosság, célszerűség és biztonság igényévé válása.
- A sporteszközök szabadidős használatának állandósulása.
- Részben önállóan tervezett 3-6 torna- és/vagy táncelem összekötése zenére is.
- Gurulások, átfordulások, fordulatok, dinamikus kar-, törzs- és lábgyakorlatok közben viszonylag stabil egyensúlyi helyzet.
- A futó-, ugró- és dobóiskolai gyakorlatok vezető műveleteinek ismerete, precizításra törekedve történő végrehajtása, változó körülmények között.
- A különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása játékos körülmények között, illetve játékban.

- A tanult sportjátékok alapszabályainak ismerete.
- A tanult szabadidős mozgásformák sporteszközei biztonságos használatának, alaptechnikai és taktikai elemeinek ismerete, alkalmazása.
- A szabadtéren, illetve speciális környezetben történő sportolással együtt járó veszélyforrások ismerete

FELSŐ TAGOZAT

MAGYAR NYELV

Követelmények az 5. évfolyam végén

A tanuló törekszik gondolatait érthetően, a helyzetnek megfelelően megfogalmazni. Képes rövidebb szóbeli üzenetek, rövidebb hallott történetek megértésére, összefoglalására, továbbadására.

Ismeri és alkalmazni tudja a legalapvetőbb anyaggyűjtési, vázlatkészítési módokat. Képes önállóan a tanult hagyományos és internetes műfajokban (elbeszélés, leírás, jellemzés) szöveget alkotni. Törekszik az igényes, pontos és helyes fogalmazásra, írásra.

Képes az írott és elektronikus felületen megjelenő olvasott szövegek globális (átfogó) megértésére, a szövegből az információk visszakeresése mellett képes újabb és újabb szövegértési stratégiákat megismerni, azokat alkalmazni.

Felismeri a szövegértés folyamatát, annak megfigyelésével képes saját módszerét fejleszteni, a hibás olvasási szokásaira megfelelő javító stratégiát találni, és azt alkalmazni.

A megismert új szavakat, közmondásokat, szólásokat próbálja aktív szókinésében is alkalmazni.

Követelmények a 6. évfolyam végén

A tanuló törekszik gondolatait érthetően, a helyzetnek megfelelően megfogalmazni, adekvátan alkalmazni a beszédet kísérő nem nyelvi jeleket. Képes rövidebb szóbeli üzenetek, rövidebb hallott történetek megértésére, összefoglalására, továbbadására.

Ismeri és alkalmazni tudja a legalapvetőbb anyaggyűjtési, vázlatkészítési módokat. Képes önállóan a tanult hagyományos és internetes műfajokban (elbeszélés, leírás, jellemzés, levél, sms, e-mail stb.) szöveget alkotni. Törekszik az igényes, pontos és helyes fogalmazásra, írásra.

Képes az írott és elektronikus felületen megjelenő olvasott szövegek globális (átfogó) megértésére, a szövegből az információk visszakeresése mellett képes újabb és újabb szövegértési stratégiákat megismerni, azokat alkalmazni. Képes önálló feladatvégzésre az információgyűjtés és ismeretszerzés módszereinek alkalmazásával (kézikönyvek és korosztálynak szóló ismeretterjesztő források).

Felismeri a szövegértés folyamatát, annak megfigyelésével képes saját módszerét fejleszteni, a hibás olvasási szokásaira megfelelő javító stratégiát találni, és azt alkalmazni.

A tanuló ismeri a tanult alapszófajok (ige, főnév, melléknév, számnév, határozószó, igenevek, névmások), valamint az igekötők általános jellemzőit, alaki sajátosságait, a hozzájuk kapcsolódó főbb helyesírási szabályokat, amelyeket az írott munkáiban igyekeznek alkalmazni is.

A megismert új szavakat, közmondásokat, szólásokat próbálja aktív szókincsében is alkalmazni.

Követelmények a 7. évfolyam végén

A tanuló képes a kulturált szociális érintkezésre, eligazodik és hatékonyan részt vesz a mindennapi páros és csoportos kommunikációs helyzetekben, vitákban. Figyeli és tudja értelmezni partnerei kommunikációs szándékát, nem nyelvi jeleit.

Képes érzelmeit kifejezni, álláspontját megfelelő érvek, bizonyítékok segítségével megvédeni, ugyanakkor empátikusan képes beleélni magát mások gondolatvilágába, érzelmeibe, megérti mások cselekvésének mozgatórugóit.

Képes a különböző megjelenésű és műfajú szövegek globális (átfogó) megértésére, a szöveg szó szerinti jelentésén túli üzenet értelmezésére, a szövegből információk visszakeresésére.

Össze tudja foglalni a szöveg tartalmát, tud önállóan jegyzetet és vázlatot készíteni. Képes az olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos saját véleményét szóban és írásban megfogalmazni, állításait indokolni.

Ismeri és a törekszik a szövegalkotásban a különböző mondatfajták használatára. Alkalmazza az írásbeli szövegalkotásban a mondatvégi, a tagmondatok, illetve mondatrészek közötti írásjeleket.

Követelmények a 8. évfolyam végén

A tanuló képes a kulturált szociális érintkezésre, eligazodik és hatékonyan részt vesz a mindennapi páros és csoportos kommunikációs helyzetekben, vitákban. Figyeli és tudja értelmezni partnerei kommunikációs szándékát, nem nyelvi jeleit.

Képes érzelmeit kifejezni, álláspontját megfelelő érvek, bizonyítékok segítségével megvédeni, ugyanakkor empátikusan képes beleélni magát mások gondolatvilágába, érzelmeibe, megérti mások cselekvésének mozgatórugóit.

Képes a különböző megjelenésű és műfajú szövegek globális (átfogó) megértésére, a szöveg szó szerinti jelentésén túli üzenet értelmezésére, a szövegből információk visszakeresésére.

Össze tudja foglalni a szöveg tartalmát, tud önállóan jegyzetet és vázlatot készíteni. Képes az olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos saját véleményét szóban és írásban megfogalmazni, állításait indokolni.

Ismeri és a törekszik a szövegalkotásban a különböző mondatfajták használatára. Alkalmazza az írásbeli szövegalkotásban a mondatvégi, a tagmondatok, illetve mondatrészek közötti írásjeleket. A helyesírási segédkönyvek segítségével jártas az összetett szavak és gyakoribb mozaikszók helyesírásában.

Ismeri a tömegkommunikáció fogalmát, legjellemzőbb területeit.

Képes beszámolót, kiselőadást, prezentációt készíteni és tartani különböző írott és elektronikus forrásokból, kézikönyvekből, atlaszokból/szakmunkákból, a témától függően statisztikai táblázatokból, grafikonokból, diagramokból.

MAGYAR IRODALOM

Követelmények az 5. évfolyam végén

A tanuló törekszik gondolatait érthetően, a helyzetnek megfelelően megfogalmazni, adekvátan alkalmazni a beszédet kísérő nem nyelvi jeleket. Képes rövidebb szóbeli üzenetek, rövidebb hallott történetek megértésére, összefoglalására, továbbadására.

Ismeri és alkalmazni tudja a legalapvetőbb anyaggyűjtési, vázlatkészítési módokat. Képes önállóan a tanult hagyományos és internetes műfajokban (elbeszélés, leírás, jellemzés, levél, SMS, e-mail stb.) szöveget alkotni. Törekszik az igényes, pontos és helyes fogalmazásra, írásra.

Az írott és elektronikus felületen megjelenő olvasott szövegek globális (átfogó) megértése, a szövegből az információk visszakeresése mellett képes újabb és újabb szövegértési stratégiákat megismerni, azokat alkalmazni. Képes önálló feladatvégzésre az információgyűjtés és ismeretszerzés módszereinek alkalmazásával (kézikönyvek és korosztálynak szóló ismeretterjesztő források).

Felismeri a szövegértés folyamatát, annak megfigyelésével képes saját módszerét fejleszteni, hibás olvasási szokásaira megfelelő javító stratégiát találni, és azt alkalmazni.

A tanuló meg tud nevezni három mesetípust példákkal, és fel tud idézni címe vagy részlete említésével három népdalt. Különbséget tud tenni a népmese és a műmese között. Meg tudja fogalmazni, mi a különbség a mese és a monda között. El tudja különíteni a ritmikus szöveget a prózától.

El tudja különíteni az egyszerűbb versekben és prózai szövegekben a nagyobb szerkezeti egységeket. Össze tudja foglalni néhány hosszabb mű cselekményét (*János vitéz*, *A Pál utcai fiúk*).

Értelmesen és pontosan, tisztán, tagoltan, megfelelő ritmusban tud felolvasni szövegeket. Részt tud venni számára ismert témájú vitában, és képes érveket alkotni.

Képes egyszerűbb meghatározást adnia következő fogalmakról: líra, epika, epizód, megszemélyesítés, ballada, dal, rím, ritmus, mítosz, motívum, konfliktus. Képes művek, műrészletek szövegű felidézésére.

Az olvasott és megtárgyalt irodalmi művek nyomán képes azonosítani erkölcsi értékeket és álláspontokat, képes megfogalmazni saját erkölcsi ítéleteit.

Követelmények a 6. évfolyam végén

A tanuló törekszik gondolatait érthetően, a helyzetnek megfelelően megfogalmazni, adekvátan alkalmazni a beszédet kísérő nem nyelvi jeleket. Képes rövidebb szóbeli üzenetek, rövidebb hallott történetek megértésére, összefoglalására, továbbadására.

Ismeri és alkalmazni tudja a legalapvetőbb anyaggyűjtési, vázlatkészítési módokat. Képes önállóan a tanult hagyományos és internetes műfajokban (elbeszélés, leírás, jellemzés, levél, SMS, e-mail stb.) szöveget alkotni. Törekszik az igényes, pontos és helyes fogalmazásra, írásra.

Az írott és elektronikus felületen megjelenő olvasott szövegek globális (átfogó) megértése, a szövegből az információk visszakeresése mellett képes újabb és újabb szövegértési stratégiákat megismerni, azokat alkalmazni. Képes önálló feladatvégzésre az információgyűjtés és ismeretszerzés módszereinek alkalmazásával (kézikönyvek és korosztálynak szóló ismeretterjesztő források).

Felismeri a szövegértés folyamatát, annak megfigyelésével képes saját módszerét fejleszteni, hibás olvasási szokásaira megfelelő javító stratégiát találni, és azt alkalmazni.

A megismert új szavakat, közmondásokat, szólásokat próbálja aktív szókincsében is alkalmazni.

A tanuló meg tud nevezni három mesetípust példákkal, és fel tud idézni címe vagy részlete említésével három népdalt. Különbséget tud tenni a népmese és a műmese között. Meg tudja fogalmazni, mi a különbség a mese és a monda között. El tudja különíteni a ritmikus szöveget a prózától. Felismeri a hexameteres szövegről, hogy az időmértékes, a felező tizenkettesről, hogy az ütemhangsúlyos. Fel tud sorolni három-négy művet Petőfitől és Aranytól, képes egyszerűbb összehasonlítást megfogalmazni János vitéz és Toldi Miklós alakjáról. Képes értelmezni *A walesi bárdok*ban rejlő üzenetet, és meg tudja világítani 5–6 mondatban az *Egri csillagok* történelmi háttérét. El tudja különíteni az egyszerűbb versekben és prózai szövegekben a nagyobb szerkezeti egységeket. Össze tudja foglalni néhány hosszabb mű cselekményét (*Toldi, Egri csillagok*), meg tudja különböztetni, melyik közülük a regény és melyik az elbeszélő költemény. Értelmesen és pontosan, tisztán, tagoltan, megfelelő ritmusban tud felolvasni szövegeket. Részt tud venni számára ismert témájú vitában, és képes érveket alkotni. Ismert és könnyen érthető történetben párosítani tudja annak egyes szakaszait a konfliktus, bonyodalom, tetőpont fogalmával. Képes az általa jól ismert történetek szereplőit jellemezni, kapcsolatrendszerüket feltárni. Képes néhány példa közül kiválasztani az egyszerűbb metaforákat és metonímiákat. Képes egyszerűbb meghatározást adnia következő fogalmakról: líra, epika, epizód, megszemélyesítés, ballada, dal, rím, ritmus, mítosz, motívum, konfliktus. Képes művek, műrészletek szöveghű felidézésére.

Az olvasott és megtárgyalt irodalmi művek nyomán képes azonosítani erkölcsi értékeket és álláspontokat, képes megfogalmazni saját erkölcsi ítéleteit.

Követelmények a 7. évfolyam végén

A tanuló képes felidézni és alkalmazni az előző kétéves ciklusban tanult ismereteket.

Képes a könnyebben besorolható művek műfaji azonosítására, 8–10 műfajt műnemekbe tud sorolni, és a műnemek lényegét meg tudja fogalmazni. A különböző regénytípusok műfaji jegyeit felismeri, a szereplőket jellemezni tudja, a konfliktusok mibenlétét fel tudja tárni.

Felismeri az alapvető lírai műfajok sajátosságait különböző korok alkotóinak művei alapján (elsősorban 19–20. századi alkotások).

Felismeri néhány lírai mű beszédhelyzetét, a megszólító-megszólított viszony néhány jellegzetes típusát, azonosítja a művek tematikáját, meghatározó motívumait.

Konkrét szövegpéldán meg tudja mutatni a mindentudó és a tárgyilagos elbeszélői szerep különbözőségét, továbbá a közvetett és a közvetlen elbeszélésmód eltérését.

Az olvasott, megtárgyalt művek erkölcsi kérdésfeltevéseire véleményében, erkölcsi ítéleteiben, érveiben tud támaszkodni.

Képes egyszerűbb meghatározást megfogalmazni a következő fogalmakról: novella, rapszódia, lírai én, hexameter, pentameter, disztichon, szinesztézia, szimbólum, tragédia, komédia, dialógus, monológ.

Az ismertebb műfajokról tudja az alapvető információkat.

Képes művek, műrészletek szöveghű felidézésére és előadására.

Követelmények a 8. évfolyam végén

A tanuló képes felidézni és alkalmazni az előző évfolyamokon tanult ismereteket.

Képes a különböző megjelenésű és műfajú szövegek globális (átfogó) megértésére, a szöveg szó szerinti jelentésén túli üzenet értelmezésére, a szövegből információk visszakeresésére.

Össze tudja foglalni a szöveg tartalmát, tud önállóan jegyzetet és vázlatot készíteni. Képes az olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos saját véleményét szóban és írásban megfogalmazni, állításait indokolni.

Képes a drámákban, filmekben megjelenő emberi kapcsolatok, cselekedetek, érzelmi viszonyulások, konfliktusok összetettségének értelmezésére és megvitatására.

Felfedez műfaji és tematikus-motivikus kapcsolatokat, azonosítja a zenei és ritmikai eszközök típusait, felismeri funkciójukat, hangulati hatásukat.

Azonosít képeket, alakzatokat, szókincsbeli és mondattani jellegzetességeket, a lexika jelentésteremtő szerepét megérti a lírai szövegekben, megismeri a kompozíció meghatározó elemeit (pl. tematikus szerkezet, tér- és időszerkezet, logikai szerkezet, beszédhelyzet és változása).

Képes néhány egyszerűbb meghatározás közül kiválasztani azt, amely a következő fogalmak valamelyikéhez illik: pl. fordulat, retorika, paródia, helyzetkomikum, jellemkomikum, stb.

Képes beszámolót, kiselőadást, prezentációt készíteni és tartani különböző írott és elektronikus forrásokból, kézikönyvekből, atlaszokból/szakmunkákból, a témától függően statisztikai táblázatokból, grafikonokból, diagramokból.

Tisztában van a média alapvető kifejezőeszközeivel, az írott és az elektronikus sajtó műfajaival. Ismeri a média, kitüntetetten az audiovizuális média és az internet társadalmi szerepét, működési módjának legfőbb jellemzőit.

Kialakul benne a médiatudatosság elemi szintje, az önálló, kritikus attitűd.

MATEMATIKA

Követelmények az 5. évfolyam végén

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Halmazba rendezés adott tulajdonság alapján, részhalmaz felírása, felismerése.
- Két véges halmaz közös része, két véges halmaz egyesítése, ezek felírása, ábrázolása.
- Néhány elem kiválasztása adott szempont szerint.

- Néhány elem sorba rendezése különféle módszerekkel.
- Állítások igazságának eldöntésére, igaz és hamis állítások megfogalmazása.
- Összehasonlításához szükséges kifejezések helyes használata.
- Néhány elem összes sorrendjének felsorolása.

Számтан, algebra

- Racionális számok írása, olvasása, összehasonlítása, ábrázolása számegyenesen.
- Ellentett, abszolút érték felírása.
- Mérés, mértékegységek használata, átváltás egyszerű esetekben.
- Két-három műveletet tartalmazó művelet sor eredményének kiszámítása, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályok ismerete, alkalmazása. Zárójelek alkalmazása.
- Szöveges feladatok megoldása következtetéssel.
- Becslés, ellenőrzés segítségével a kapott eredmények helyességének megítélése.
- A hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő, tömeg szabványmértékegységeinek ismerete. Mértékegységek egyszerűbb átváltásai gyakorlati feladatokban. Algebrai kifejezések gyakorlati használata a terület, kerület, felszín és térfogat számítása során.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Tájékozódás a koordinátarendszerben: pont ábrázolása, adott pont koordinátáinak a leolvasása.
- Egyszerűbb grafikonok, elemzése.
- Egyszerű sorozatok folytatása adott szabály szerint, szabályok felismerése, megfogalmazása néhány tagjával elkezdett sorozat esetén.

Geometria

- Tételek, félegyenes, szakasz, szögtartomány, sík, fogalmának ismerete.
- A geometriai ismeretek segítségével a feltételeknek megfelelő ábrák rajzolása. A körző, vonalzó célszerű használata.
- A tanult síkbeli és térbeli alakzatok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása feladatok megoldásában.
- Téglalap kerületének és területének kiszámítása.
- A téglalap felszínének és térfogatának kiszámítása.
- A tanult testek térfogatának ismeretében mindennapjainkban található testek térfogatának, űrmértékének meghatározása.

Valószínűség, statisztika

- Egyszerű diagramok készítése, értelmezése, táblázatok olvasása.
- Néhány szám számtani közepének kiszámítása.

Valószínűségi játékok, kísérletek során adatok tervszerű gyűjtése, rendezése, ábrázolása.

Követelmények a 6. évfolyam végén

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Halmazba rendezés adott tulajdonság alapján, részhalmaz felírása, felismerése.
- Két véges halmaz közös részének, két véges halmaz uniójának felírása, ábrázolása.
- Néhány elem kiválasztása adott szempont szerint.
- Néhány elem sorba rendezése különféle módszerekkel.
- Állítások igazságának eldöntésére, igaz és hamis állítások megfogalmazása.
- Összehasonlításhoz szükséges kifejezések helyes használata.
- Néhány elem összes sorrendjének felsorolása.

Számtan, algebra

- Racionális számok írása, olvasása, összehasonlítása, ábrázolása számegyenesen.
- Ellentett, abszolút érték, reciprok felírása.
- Mérés, mértékegységek használata, átváltás egyszerű esetekben.
- A mindennapi életben felmerülő egyszerű arányossági feladatok megoldása következtetéssel, az egyenes arányosság értése, használata.

Két-három műveletet tartalmazó műveletsor eredményének kiszámítása, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályok ismerete,

- alkalmazása. Zárójelek alkalmazása.
- Szöveges feladatok megoldása következtetéssel, (szimbólumok segítségével összefüggések felírása a szöveges feladatok adatai között).
- Becslés, ellenőrzés segítségével a kapott eredmények helyességének megítélése.
- A százalék fogalmának ismerete, a százalékérték kiszámítása.
- Számok osztóinak, többszöröseinek felírása. Közös osztók, közös többszörösök kiválasztása. Oszthatósági szabályok (2, 3, 5, 9, 10, 100) ismerete, alkalmazása.
- A hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő, tömeg szabványmértékegységeinek ismerete. Mértékegységek egyszerűbb átváltásai gyakorlati feladatokban. Algebrai kifejezések gyakorlati használata a terület, kerület, felszín és térfogat számítása során.
- Elsőfokú egyismeretlenes egyenletek, egyenlőtlenségek megoldása szabadon választott módszerrel.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Tájékozódás a koordinátarendszerben: pont ábrázolása, adott pont koordinátáinak a leolvasása.
- Egyszerűbb grafikonok, elemzése.
- Egyszerű sorozatok folytatása adott szabály szerint, szabályok felismerése, megfogalmazása néhány tagjával elkezdett sorozat esetén.

Geometria

- Tételek, félegyenes, szakasz, szögtartomány, sík, fogalmának ismerete.
- A geometriai ismeretek segítségével a feltételeknek megfelelő ábrák pontos szerkesztése. A körző, vonalzó célszerű használata.
- Alapszerkesztések: pont és egyenes távolsága, két párhuzamos egyenes távolsága, szakaszfelező merőleges, szögfelező, szögmásolás, merőleges és párhuzamos egyenesek.

- Alakzatok tengelyese tükörképének szerkesztése, tengelyes szimmetria felismerése.
- A tanult síkbeli és térbeli alakzatok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása feladatok megoldásában.
- Téglalap és a deltoid kerületének és területének kiszámítása.
- A téglatest felszínének és térfogatának kiszámítása.
- A tanult testek térfogatának ismeretében mindennapjainkban található testek térfogatának, űrmértékének meghatározása.

Valószínűség, statisztika

- Egyszerű diagramok készítése, értelmezése, táblázatok olvasása.
- Néhány szám számtani közepének kiszámítása.

Valószínűségi játékok, kísérletek során adatok tervszerű gyűjtése, rendezése, ábrázolása.

Követelmények a 7. évfolyam végén

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Elemek halmazba rendezése több szempont alapján.
- Egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntése, állítások tagadása.
- Állítások, feltételezések, választások világos, érthető közlésének képessége, szövegek értelmezése egyszerűbb esetekben.
- Kombinatorikai feladatok megoldása az összes eset szisztematikus összeszámlálásával.
- Fagráfok használata feladatmegoldások során.

Számtan, algebra

- Biztos számolási ismeretek a racionális számkörben. A műveleti sorrendre, zárójelzésre vonatkozó szabályok ismerete, helyes alkalmazása. Az eredmény becslése, ellenőrzése, helyes és értelmes kerekítése.
- Mérés, mértékegység használata, átváltás. Egyenes arányosság, fordított arányosság.
- A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete, a tanult összefüggések alkalmazása feladatmegoldás során.
- A legnagyobb közös osztó kiválasztása az összes osztóból, a legkisebb pozitív közös többszörös kiválasztása a többszörösök közül.
- Prímszám, összetett szám. Prímtényezős felbontás.
- Egyszerű algebrai egész kifejezések helyettesítési értéke. Összevonás. Többtagú kifejezés szorzása egytagúval.
- Négyzetre emelés, hatványozás pozitív egész kitevők esetén.
- Elsőfokú egyenletek és egyenlőtlenségek. A matematikából és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel, egyenlettel. Ellenőrzés. A megoldás ábrázolása számegyenesen.
- A betűkifejezések és az azokkal végzett műveletek alkalmazása matematikai, természettudományos és hétköznapi feladatok megoldásában.
- Számológép ésszerű használata a számolás megkönnyítésére.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Megadott sorozatok folytatása adott szabály szerint.
- Az egyenes arányosság grafikonjának felismerése, a lineáris kapcsolatokról tanultak alkalmazása természettudományos feladatokban is.
- Grafikonok elemzése a tanult szempontok szerint, grafikonok készítése, grafikonokról adatokat leolvasása. Táblázatok adatainak kiolvasása, értelmezése, ábrázolása különböző típusú grafikonon.

Geometria

- A tanuló a geometriai ismeretek segítségével képes jó ábrákat készíteni, pontos szerkesztéseket végezni.
- Ismeri a tanult geometriai alakzatok tulajdonságait (háromszögek, négyszögek belső és külső szögeinek összege, nevezetes négyszögek szimmetriatulajdonságai), tudását alkalmazza a feladatok megoldásában.
- Tengelyes és középpontos tükörkép szerkesztése.
- Háromszögek, speciális négyszögek és a kör kerületének, területének számítása feladatokban.
- A tanult testek (háromszög és négyszög alapú egyenes hasáb, forgáshenger) térfogatképleteinek ismeretében ki tudja számolni a mindennapjainkban előforduló testek térfogatát, űrmértékét.

Valószínűség, statisztika

- Valószínűségi kísérletek eredményeinek értelmes lejegyzése, relatív gyakoriságok kiszámítása.
- Konkrét feladatok kapcsán a tanuló képes esélylatolgatásra, felismeri a biztos és a lehetetlen eseményt.
- Zsebszámológép célszerű használata statisztikai számításokban.

Néhány kiemelkedő magyar matematikus nevének ismerete, esetenként kutatási területének, eredményének megnevezése.

Követelmények a 8. évfolyam végén

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Elemek halmazba rendezése több szempont alapján.
- Egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntése, állítások tagadása.
- Állítások, feltételezések, választások világos, érthető közlésének képessége, szövegek értelmezése egyszerűbb esetekben.
- Kombinatorikai feladatok megoldása az összes eset szisztematikus összeszámlálásával.
- Fagráfok használata feladatmegoldások során.

Számtan, algebra

- Biztos számolási ismeretek a racionális számkörben. A műveleti sorrendre, zárójelezésre vonatkozó szabályok ismerete, helyes alkalmazása. Az eredmény becslése, ellenőrzése., helyes és értelmes kerekítése.
- Mérés, mértékegység használata, átváltás. Egyenes arányosság, fordított arányosság.
- A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete, a tanult összefüggések alkalmazása feladatmegoldás során.
- A legnagyobb közös osztó kiválasztása az összes osztóból, a legkisebb pozitív közös többszörös kiválasztása a többszörösök közül.
- Prímszám, összetett szám. Prímtényezős felbontás.
- Egyszerű algebrai egész kifejezések helyettesítési értéke. Összevonás. Többtagú kifejezés szorzása egytagúval.
- Négyzetre emelés, négyzetgyökvonás, hatványozás pozitív egész kitevők esetén.
- Elsőfokú egyenletek és egyenlőtlenségek. A matematikából és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel, egyenlettel. Ellenőrzés. A megoldás ábrázolása számegyenesen.
- A betűkifejezések és az azokkal végzett műveletek alkalmazása matematikai, természettudományos és hétköznapi feladatok megoldásában.
- Számológép ésszerű használata a számolás megkönnyítésére.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Megadott sorozatok folytatása adott szabály szerint.
- Az egyenes arányosság grafikonjának felismerése, a lineáris kapcsolatokról tanultak alkalmazása természettudományos feladatokban is.
- Grafikonok elemzése a tanult szempontok szerint, grafikonok készítése, grafikonokról adatokat leolvasása. Táblázatok adatainak kiolvasása, értelmezése, ábrázolása különböző típusú grafikonon.

Geometria

- A tanuló a geometriai ismeretek segítségével képes jó ábrákat készíteni, pontos szerkesztéseket végezni.
- Ismeri a tanult geometriai alakzatok tulajdonságait (háromszögek, négyszögek belső és külső szögeinek összege, nevezetesen négyszögek szimmetriatulajdonságai), tudását alkalmazza a feladatok megoldásában.
- Tengelyes és középpontos tükrökép, eltolt alakzat képeinek szerkesztése. Kicsinyítés és nagyítás felismerése hétköznapi helyzetekben (szerkesztés nélkül).
- A Pitagorasz-tételt kimondása és alkalmazása számítási feladatokban.
- Háromszögek, speciális négyszögek és a kör kerületének, területének számítása feladatokban.
- A tanult testek (háromszög és négyszög alapú egyenes hasáb, forgáshenger) térfogatképleteinek ismeretében ki tudja számolni a mindennapjainkban előforduló testek térfogatát, űrmértékét.

Valószínűség, statisztika

- Valószínűségi kísérletek eredményeinek értelmes lejegyzése, relatív gyakoriságok kiszámítása.
  - Konkrét feladatok kapcsán a tanuló érti az esély, a valószínűség fogalmát, felismeri a biztos és a lehetetlen eseményt.
  - Zsebszámológép célszerű használata statisztikai számításokban.
- Néhány kiemelkedő magyar matematikus nevének ismerete, esetenként kutatási területének, eredményének megnevezése.

TÖRTÉNELEM

Követelmények az 5. évfolyam végén

A tanuló ismerje fel, hogy a múltban való tájékozódást segítik a kulcsfogalmak és fogalmak, amelyek fejlesztik a történelmi tájékozódás és gondolkodás kialakulását.

Ismerje fel, hogy az utókor a nagy történelmi személyiségek, nemzeti hősök cselekedeteit a közösségek érdekében végzett tevékenységek szempontjából értékeli.

Tudja, hogy az egyes népeket főleg vallásuk és kultúrájuk, életmódjuk alapján tudjuk megkülönböztetni.

Ismerje fel, hogy a vallási előírások, valamint az államok által megfogalmazott szabályok döntő mértékben befolyásolhatják a társadalmi viszonyokat és a mindennapokat.

Tudja, hogy a történelmi jelenségeket, folyamatokat társadalmi, gazdasági tényezők együttesen befolyásolják.

Tudja, hogy az emberi munka nyomán elinduló termelés biztosítja az emberi közösségek létfenntartását.

Ismerje fel a társadalmi munkamegosztás jelentőségét, amely az áruterelés és pénzgazdálkodás, illetve a városiasodás kialakulásához vezet.

Tudja, hogy a társadalmakban eltérő jogokkal rendelkező és eltérő vagyoni helyzetű emberek alkotnak rétegeket, csoportokat.

Legyen képes különbséget tenni a történelem különböző típusú forrásai között, és legyen képes a korszakra jellemző képeket, tárgyakat, épületeket felismerni.

Legyen képes a történetek a feldolgozásánál a tér- és időbeliség azonosítására, a szereplők csoportosítására fő- és mellékszereplőkre, illetve a valós és fiktív elemek megkülönböztetésére. Ismerje a híres történelmi személyiségek jellemzéséhez szükséges kulcsszavakat, cselekedeteket.

Legyen képes a tanuló történelmi ismeretét méríteni hallott és olvasott szövegekből, különböző médiumok anyagából.

Legyen képes információt gyűjteni adott témához könyvtárban és múzeumban; olvasmányairól készítsen lényegyet kiemelő jegyzetet.

Ismerje az időszámítás alapelemeit (korszak, évszázad, évezred) tudjon ez alapján kronológiai számításokat végezni. Ismerje néhány kiemelkedő esemény időpontját.

Legyen képes egyszerű térképeket másolni, alaprajzot készíteni. Legyen képes helyeket megkeresni, megmutatni térképen, néhány kiemelt jelenség topográfiai helyét megjelölni vaktérképen, valamint távolságot becsülni és számítani történelmi térképen.

Követelmények a 6. évfolyam végén

A tanuló ismerje fel, hogy a múltban való tájékozódást segítik a kulcsfogalmak és fogalmak, amelyek fejlesztik a történelmi tájékozódás és gondolkodás kialakulását.

Ismerje fel, hogy az utókor a nagy történelmi személyiségek, nemzeti hősök cselekedeteit a közösségek érdekében végzett tevékenységek szempontjából értékeli.

Ismerje fel, hogy a vallási előírások, valamint az államok által megfogalmazott szabályok döntő mértékben befolyásolhatják a társadalmi viszonyokat és a mindennapokat.

Tudja, hogy a történelmi jelenségeket, folyamatokat társadalmi, gazdasági tényezők együttesen befolyásolják.

Ismerje fel a társadalmi munkamegosztás jelentőségét, amely az árutermelés és pénzgazdálkodás, illetve a városiasodás kialakulásához vezet.

Tudja, hogy a társadalmakban eltérő jogokkal rendelkező és eltérő vagyoni helyzetű emberek alkotnak rétegeket, csoportokat.

Tudja, hogy a társadalmi, gazdasági, politikai és vallási küzdelmek számos esetben összekapcsolódnak.

Ismerje fel ezeket egy-egy történelmi probléma vagy korszak feldolgozása során.

Legyen képes a történetek a feldolgozásánál a tér- és időbeliség azonosítására, a szereplők csoportosítására fő- és mellékszereplőkre, illetve a valós és fiktív elemek megkülönböztetésére. Ismerje a híres történelmi személyiségek jellemzéséhez szükséges kulcsszavakat, cselekedeteket.

Legyen képes a tanuló történelmi ismeretét meríteni hallott és olvasott szövegekből, különböző médiumok anyagából.

Legyen képes emberi magatartásformák értelmezésre, információk rendezésére és értelmezésére, vizuális vázlatok készítésére.

Legyen képes információt gyűjteni adott témához könyvtárban és múzeumban; olvasmányairól készítsen lényegyet kiemelő jegyzetet.

Képes legyen szóbeli beszámolót készíteni önálló gyűjtőmunkával szerzett ismereteiről, és kiselőadást tartani.

Legyen képes egyszerű térképeket másolni, alaprajzot készíteni. Legyen képes helyeket megkeresni, megmutatni térképen, néhány kiemelt jelenség topográfiai helyét megjelölni vaktérképen, valamint távolságot becsülni és számítani történelmi térképen.

Legyen képes saját vélemény megfogalmazása mellett mások véleményének figyelembe vételére.

Követelmények a 7. évfolyam végén

A múltat és a történelmet formáló, alapvető folyamatok, összefüggések felismerése (pl. technikai fejlődésének hatásai a társadalomra és a gazdaságra) és egyszerű, átélhető erkölcsi tanulságok (pl. társadalmi kirekesztés) azonosítása, megítélése.

Az új- és modernkorban élt emberek, közösségek élet-, gondolkodás- és szokásmódjainak azonosítása, a hasonlóságok és különbségek felismerése.

A tanuló ismerje fel, hogy a múltban való tájékozódást segítik a kulcsfogalmak és fogalmak, amelyek segítik a történelmi tájékozódás és gondolkodás kialakulását, fejlődését.

Ismerje fel, hogy az utókor a nagy történelmi személyiségek, nemzeti hősök cselekedeteit a közösségek érdekében végzett tevékenységek szempontjából értékeli, tudjon példát mondani ellentétes értékelésre.

Ismerje a XIX.-XX. század nagy korszakainak megnevezését, illetve egy-egy korszak főbb jelenségeit, jellemzőit, szereplőit, összefüggéseit.

Ismerje a korszak meghatározó egyetemes és magyar történelmének eseményeit, évszámait, történelmi helyszíneit. Legyen képes összefüggéseket találni a térben és időben eltérő fontosabb történelmi események között, különös tekintettel azokra, melyek a magyarságot közvetlenül vagy közvetetten érintik.

Tudja, hogy Európához köthetők a modern demokratikus viszonyokat megalapozó szellemi mozgalmak és dokumentumok.

Tudja, hogy Magyarország a trianoni békediktátum következtében elvesztette területének és lakosságának kétharmadát, és közel ötmillió magyar került kisebbségi sorba. Jelenleg közel hárommillió magyar nemzetiségű él a szomszédos államokban, akik szintén a magyar nemzet tagjainak tekintendők.

Tudja, hogy a társadalmakban eltérő jogokkal rendelkező és vagyoni helyzetű emberek alkotnak rétegeket, csoportokat.

Tudjon különbséget tenni a demokrácia és a diktatúra között, s tudjon azokra példát mondani a feldolgozott történelmi korszakokból és napjainkból.

Ismerje fel a tanuló a hazánkat és a világot fenyegető globális veszélyeket, betegségeket, terrorizmust, munkanélküliséget.

Legyen képes különbséget tenni a történelem különböző típusú forrásai között, és legyen képes egy-egy korszakra jellemző képeket, tárgyakat, épületeket felismerni.

Ismerje a híres történelmi személyiségek jellemzéséhez szükséges adatokat, eseményeket és kulcsszavakat.

Legyen képes a tanuló történelmi ismeretét meríteni és egyszerű következtetéseket megfogalmazni hallott és olvasott szövegekből, különböző médiumok anyagából.

Legyen képes információt gyűjteni adott témához könyvtárban és múzeumban; olvasmányairól készítsen lényegyet kiemelő jegyzetet.

Legyen képes könyvtári munkával és az internet kritikus használatával forrásokat gyűjteni, kiselőadást tartani, illetve érvelni.

Legyen képes szóbeli beszámolót készíteni önálló gyűjtőmunkával szerzett ismereteiről, és kiselőadást tartani.

Legyen képes saját vélemény megfogalmazása mellett mások véleményének figyelembe vételére, és tudjon ezekre reflektálni.

Követelmények a 8. évfolyam végén

A múltat és a történelmet formáló, alapvető folyamatok, összefüggések felismerése (pl. technikai fejlődésének hatásai a társadalomra és a gazdaságra) és egyszerű, átélhető erkölcsi tanulságok (pl. társadalmi kirekesztés) azonosítása, megítélése.

Az új- és modernkorban élt emberek, közösségek élet-, gondolkodás- és szokásmódjainak azonosítása, a hasonlóságok és különbségek felismerése.

Ismerje fel, hogy az utókor a nagy történelmi személyiségek, nemzeti hősök cselekedeteit a közösségek érdekében végzett tevékenységek szempontjából értékeli, tudjon példát mondani ellentétes értékelésre.

Ismerje a XIX.-XX. század nagy korszakainak megnevezését, illetve egy-egy korszak főbb jelenségeit, jellemzőit, szereplőit, összefüggéseit.

Ismerje a magyar történelem főbb csomópontjait egészen napjainkig. Legyen képes e hosszú történelmi folyamat meghatározó szereplőinek azonosítására és egy-egy korszak főbb kérdéseinek felismerésére.

Ismerje a korszak meghatározó egyetemes és magyar történelmének eseményeit, évszámait, történelmi helyszíneit. Legyen képes összefüggéseket találni a térben és időben eltérő fontosabb történelmi események között, különös tekintettel azokra, melyek a magyarságot közvetlenül vagy közvetetten érintik.

Tudja, hogy az egyes népek és államok a korszakban eltérő társadalmi, gazdasági és vallási körülmények között éltek, de a modernkor beköszöntével a köztük lévő kapcsolatok széleskörű rendszere épült ki.

Tudja, hogy Európához köthetők a modern demokratikus viszonyokat megalapozó szellemi mozgalmak és dokumentumok.

Tudja, hogy a társadalmakban eltérő jogokkal rendelkező és vagyoni helyzetű emberek alkotnak rétegeket, csoportokat.

Tudjon különbséget tenni a demokrácia és a diktatúra között, s tudjon azokra példát mondani a feldolgozott történelmi korszakokból és napjainkból.

Ismerje fel a tanuló a hazánkat és a világot fenyegető globális veszélyeket, betegségeket, terrorizmust, munkanélküliséget.

Legyen képes különbséget tenni a történelem különböző típusú forrásai között, és legyen képes egy-egy korszakra jellemző képeket, tárgyakat, épületeket felismerni.

Tudja, hogy hol kell a fontos események forrásait kutatni, és legyen képes a megismert jelenségeket, eseményeket összehasonlítani.

Ismerje a híres történelmi személyiségek jellemzéséhez szükséges adatokat, eseményeket és kulcsszavakat.

Legyen képes a tanuló történelmi ismeretét meríteni és egyszerű következtetéseket megfogalmazni hallott és olvasott szövegekből, különböző médiumok anyagából.

Legyen képes információt gyűjteni adott témához könyvtárban és múzeumban; olvasmányairól készítsen lényegyet kiemelő jegyzetet.

Legyen képes könyvtári munkával és az internet kritikus használatával forrásokat gyűjteni, kiselőadást tartani, illetve érvelni.

Ismerje fel a sajtó és média szerepét a nyilvánosságban, tudja azonosítani a reklám és médiapiac jellegzetességeit.

Legyen képes szóbeli beszámolót készíteni önálló gyűjtőmunkával szerzett ismereteiről, és kiselőadást tartani.

Legyen képes saját vélemény megfogalmazása mellett mások véleményének figyelembe vételére, és tudjon ezekre reflektálni.

Legyen képes példák segítségével értelmezni az alapvető emberi, gyermek- és diákjogokat, valamint a társadalmi szolidaritás különböző formáit.

Legyen képes példák segítségével bemutatni a legfontosabb állampolgári jogokat és kötelességeket, tudja értelmezni ezek egymáshoz való viszonyát.

Legyen képes a gazdasági és pénzügyi terület fontosabb szereplőit azonosítani, illetve egyszerű családi költségvetést készíteni, és mérlegelni a háztartáson belüli megtakarítási lehetőségeket.

Valamennyi évfolyam esetében a követelmények valamilyen szinten bővülő körben jelennek meg. A kerettanterv követelményei közül azokat rendeltük az egyes évfolyamokhoz, amelyek leginkább az adott időszakban kerülnek a fókuszba. Természetes, hogy pl. az időszámítás kérdései, a kronológia készségszintű alkalmazása folyamatosan fejlesztendő terület, és folyamatos a követelményekben történő megjelenése is, mégis az 5. osztály követelményrendszerében kapott helyet. Ennek oka, hogy akkor kerül sor az időszámítás fogalmának elsajátítására.

FIZIKA

Követelmények a 7. évfolyam végén

A tanuló

- hétköznapi eszközökkel méréseket végez, rögzíti a mérések eredményeit, leírja a mérésorozatokban megfigyelhető tendenciákat, ennek során helyesen használja a közismert mértékegységeket: hosszúság, térfogat, tömeg, sűrűség, idő, hőmérséklet.
- ismeri a sűrűség, tömeg, térfogat közötti összefüggést
- tisztában van azzal, hogy az energiának ára van, gyakorlati példákon keresztül ismerteti az energiatakarékosság fontosságát, ismeri az energiatermelés környezeti hatásait, az energiabiztonság fogalmát;
- ismeri az egyszerű energiaátalakulással járó folyamatokat (melegítés, szabadadás), megnevezi az abban szereplő energiákat;
- ismeri a zöldenergia és fosszilis energia fogalmát, az erőművek energiaátalakításban betöltött szerepét,

- megfelelően tudja összekapcsolni a hely- és idő adatokat. Különbséget tesz az út és elmozdulás fogalma között. Ismeri, és ki tudja számítani az átlagsebességet, a mértékegységeket megfelelően használja. Tudja, hogy lehetnek egyenletes és nem egyenletes mozgások.
- meghatározza az egyenes vonalú egyenletes mozgást végző test sebességét, a megtett utat, az út megtételéhez szükséges időt;
- tisztában van a mozgások kialakulásának okával, ismeri az erő szerepét egy mozgó test megállításában, elindításában, valamilyen külső hatás kompenzálásában;
- ismeri Newton 1. 2. törvényét
- tisztában van a rugalmasság és rugalmatlanság fogalmával, az erő és az általa okozott deformáció közötti kapcsolat jellegével. Be tudja mutatni az anyag belső szerkezetére vonatkozó legegyszerűbb modelleket, kvalitatív jellemzőket.
- ismeri a lendület fogalmát, kiszámítását

- ismeri Newton harmadik törvényét
- jellemzi az anyag egyes halmazállapotait, annak sajátságait, ismeri a halmazállapot-változások jellemzőit,
- ismeri a nyomás, hidrosztatikai nyomás, légnyomás fogalmát
- meg tudja magyarázni a folyadékokban való úszás, lebegés és elmerülés jelenségét, az erre vonatkozó sűrűségfeltételt.
- ismeri Arkhimedesz törvényét

Követelmények a 8. évfolyam végén

A tanuló

- ismeri az elektromos állapot fogalmát, kialakulását, és megmagyarázza azt az anyagban lévő töltött részecskék és a közöttük fellépő erőhatások segítségével;
- szemléletes képe van az elektromos áramról, ismeri az elektromos vezetők és szigetelők fogalmát;
- ismeri az egyszerű áramkör részeit
- használja a feszültség, áramerősség, ellenállás mennyiségeket egyszerű áramkörök jellemzésére;
- ismeri Ohm törvényét

- tudja, hogy a Földnek mágneses tere van. Ismeri az állandó mágnes sajátságait, az iránytűt.
- ismeri az aktuálisan használt elektromos fényforrásokat, azok fogyasztását és fényerejét meghatározó mennyiségeket, a háztartásban gyakran használt áramforrásokat;
- ismeri a látás folyamatát, a szem hibáit és a szemüveg szerepét ezek kijavításában,
- ismeri néhány gyakran használt optikai eszköz részeit,
- tisztában van a fény egyenes vonalú terjedésével, a szabályos visszaverődés és a fénytörés törvényével, erre hétköznapi példákat hoz.
- érti a hullámmozgás lényegét és a jellemző legfontosabb mennyiségeket: frekvencia, amplitúdó, hullámhossz, terjedési sebesség,
- ismeri a hallás folyamatát, meg tudja magyarázni egyszerű hangszerek működését
- ismeri a fény hullámtermészetét, érti a színek kialakulásának fizikai hátterét

- ismeri az éghajlatváltozás problémájának összetevőit, lehetséges okait. Tisztában van a hagyományos ipari nyersanyagok földi készleteinek végeességével és e tény lehetséges következményeivel.
- érti a nappalok és éjszakák változásának fizikai okát, érti a holdfázisok változásának fizikai hátterét. Látja a Nap szerepét a Naprendszerben mint gravitációs centrum és mint energiaforrás;
- ismeri a csillagok fogalmát, számuk és méretük nagyságrendjét. Ismeri a világűr fogalmát, a csillagászati időegységeket (nap, hónap, év) és azok kapcsolatát a Föld és Hold forgásával és keringésével;
- ismeri a Naprendszer bolygóit

FÖLDRAJZ

Követelmények a 7. évfolyam végén

A tanulók átfogó és reális képzetekkel rendelkezzenek a Föld egészéről és annak kisebb-nagyobb egységeiről (a földrészekről és a világtengerről, a kontinensek karakteres nagytájairól és tipikus tájairól, valamint a világgazdaságban kiemelkedő jelentőségű országcsoportjairól, országairól).

Legyen átfogó ismeretük földrészünk természet- és társadalomföldrajzi sajátosságairól, lássak azok térbeli és történelmi összefüggéseit, érzékeljék a földrajzi tényezők életmódot meghatározó szerepét. Legyenek tisztában az Európai Unió meghatározó szerepével, jelentőségével.

Ismerjék fel a földrajzi övezetesség kialakulásában megnyilvánuló összefüggéseket és törvényszerűségeket.

Legyenek képesek alapvető összefüggések, tendenciák felismerésére és megfogalmazására az egyes földrészekre vagy országcsoportokra, tájakra jellemző természeti jelenségekkel, társadalmi-gazdasági folyamatokkal kapcsolatban, ismerjék fel az egyes országok, országcsoportok helyét a világ társadalmi-gazdasági folyamataiban. Érzékeljék az egyes térségek, országok társadalmi-gazdasági adottságai jelentőségének időbeli változásait. Ismerjék fel a globalizáció érvényesülését regionális példákban.

Tudják példákkal bizonyítani a társadalmi-gazdasági folyamatok környezetkárosító hatását, a lokális problémák globális következmények elvének érvényesülését.

Legyenek tisztában a Földet fenyegető veszélyekkel, értsék a fenntarthatóság lényegét példák alapján, ismerjék fel, hogy a Föld sorsa a saját magatartásukon is múlik.

Rendelkezzenek a tanulók valós képzetekkel a környezeti elemek méreteiről, a számszerűen kifejezhető adatok és az időbeli változások nagyságrendjéről.

Tudjanak nagy vonalakban tájékozódni a földtörténeti időben.

Legyenek képesek természet-, illetve társadalom- és gazdaságföldrajzi megfigyelések végzésére, a különböző nyomtatott és elektronikus információhordozókból földrajzi tartalmú információk gyűjtésére, összegzésére, a lényeges elemek kiemelésére. Ezek során alkalmazzák digitális ismereteiket.

Legyenek képesek megadott szempontok alapján bemutatni földrajzi öveget, földrészeket, országokat és tipikus tájakat.

Legyenek képesek a tanulók a térképet információforrásként használni, szerezzék meg a logikai térképolvasás képességét. A topográfiai ismereteikhez tudjanak földrajzi-környezeti tartalmakat kapcsolni. Topográfiai tudásuk alapján a tanulók biztonsággal tájékozódjanak a köznapi életben a földrajzi térben, illetve a térképeken, és alkalmazzák topográfiai tudásukat más tantárgyak tanulása során is.

Legyenek képesek a társakkal való együttműködésre. Alakuljon ki bennük az igény arra, hogy későbbi életük folyamán önállóan tovább gyarapítsák földrajzi ismereteiket.

Követelmények a 8. évfolyam végén

Legyen átfogó ismeretük a meghatározó és a hazánkkal szomszédos országok természet- és

társadalomföldrajzi sajátosságairól, lássák azok térbeli és történelmi összefüggéseit, érzékeljék a földrajzi tényezők életmódot meghatározó szerepét.

Birtokoljanak reális ismereteket a Kárpát-medencében fekvő hazánk földrajzi jellemzőiről, erőforrásairól és az ország gazdasági lehetőségeiről az Európai Unió keretében.

Legyenek képesek alapvető összefüggések, tendenciák felismerésére és megfogalmazására az egyes országcsoportokra, tájakra jellemző természeti jelenségekkel, társadalmi-gazdasági folyamatokkal kapcsolatban, ismerjék fel az egyes országok, országcsoportok helyét a világ társadalmi-gazdasági folyamataiban. Érzékeljék az egyes térségek, országok társadalmi-gazdasági adottságai jelentőségének időbeli változásait. Ismerjék fel a globalizáció érvényesülését regionális példákban.

Ismerjék hazánk társadalmi-gazdasági fejlődésének jellemzőit összefüggésben a természeti erőforrásokkal. Értsék, hogy a hazai gazdasági, társadalmi és környezeti folyamatok világméretű vagy regionális folyamatokkal függenek össze.

Tudják példákkal bizonyítani a társadalmi-gazdasági folyamatok környezetkárosító hatását, a lokális problémák globális következmények elvének érvényesülését. Legyenek tisztában a Földet fenyegető veszélyekkel, értsék a fenntarthatóság lényegét példák alapján, ismerjék fel, hogy a Föld sorsa a saját magatartásukon is múlik.

Rendelkezzenek a tanulók valós képzetekkel a környezeti elemek méreteiről, a számszerűen kifejezhető adatok és az időbeli változások nagyságrendjéről.

Tudjanak nagy vonalakban tájékozódni a földtörténeti időben.

Legyenek képesek természet-, illetve társadalom- és gazdaságföldrajzi megfigyelések végzésére, a különböző nyomtatott és elektronikus információhordozókból földrajzi tartalmú információk gyűjtésére, összegzésére, a lényeges elemek kiemelésére. Ezek során alkalmazzák digitális ismereteiket. Legyenek képesek megadott szempontok alapján bemutatni országokat és tipikus tájakat.

Legyenek képesek a tanulók a térképet információforrásként használni, szerezzék meg a logikai térképolvasás képességét. A topográfiai ismereteikhez tudjanak földrajzi-környezeti tartalmakat kapcsolni. Topográfiai tudásuk alapján a tanulók biztonsággal tájékozódjanak a köznapi életben a földrajzi térben, illetve a térképeken, és alkalmazzák topográfiai tudásukat más tantárgyak tanulása során is.

Legyenek képesek a társakkal való együttműködésre. Alakuljon ki bennük az igény arra, hogy későbbi életük folyamán önállóan tovább gyarapítsák földrajzi ismereteiket.

KÉMIA

Kémia tantárgy minimumkövetelmény 7. évfolyam

megismeri egy egyszerű laboratórium felépítését, anyagait és eszközeit;
ismeri a halmazállapot-változásokat, konkrét példát tud mondani a természetből (légköri jelenségek) és a mindennapokból;
tudja, hogy a keverékek alkotórészeit az alkotórészek egyedi tulajdonságai alapján választhatjuk szét egymástól, ismer konkrét példákat az elválasztási műveletekre (pl. bepárlás, szűrés, üleptetés);
megismeri néhány köznapi anyag legfontosabb tulajdonságait és az anyagok vizsgálatának egyszerű módszereit.
különbséget tesz elem, vegyület és keverék között;
tudja, hogy melyek az anyag fizikai tulajdonságai;
példát mond a valódi oldatra.
szöveges leírás vagy kémiai szimbólum alapján megkülönbözteti az atomokat, molekulákat és ionokat;
ismeri a legfontosabb elemek vegyjelét, illetve vegyületek képletét;
tudja, hogy az atom atommagból és elektronburokból épül fel;
érti egyszerű molekulák kialakulását (H_2 , Cl_2 , O_2 , N_2 , H_2O , HCl , CH_4 , CO_2), és fel tudja írni a képletüket;
érti az egyszerű ionok kialakulását (Na^+ , K^+ , Mg^{2+} , Ca^{2+} , Al^{3+} , Cl^- , O^{2-}), és analógiás gondolkodással következtet az egy oszlopban található elemekből képződő ionok képletére;
érti az ionvegyületek képletének megállapítását;
ismeri a köznapi anyagok molekula- és halmazszerkezetét (hidrogén, oxigén, nitrogén, víz, metán, szén-dioxid, gyémánt, grafit, vas, réz, nátrium-klorid);
a részecskemodell alapján értelmezi az egyszerű kémiai reakciókat;
ismeri a köznapi élet szempontjából legalapvetőbb kémiai reakciókat (pl. égési reakciók, egyesülések, bomlások, savak és bázisok reakciói, fotoszintézis);
ismeri sav-bázis indikátorokat,
ismeri a korrózió fogalmát, valamint a korrózióvédelem módjait.

Kémia tantárgy minimumkövetelmény 8. évfolyam

ismeri természeti környezetének, azon belül a légkörnek, a kőzetburoknak, a természetes vizeknek és az élővilágnak a legalapvetőbb anyagait;
érti a globális klímaváltozás, a savas esők, az ózonréteg károsodásának, valamint a szmogoknak a kialakulását és emberiségre gyakorolt hatását;
azonosítja és példát hoz fel a környezetében előforduló leggyakoribb, levegőt, vizet és talajt szennyező forrásokra;

ismeri a háztartási hulladék összetételét, felhasználásának és csökkentésének lehetőségeit, különös figyelemmel a veszélyes hulladékokra;

konkrét lépéseket tesz annak érdekében, hogy mérsékelje a környezetszennyezést (pl. energiatakarékosság, szelektív hulladékgyűjtés, tudatos vásárlás).

tisztában van azzal, hogy a bennünket körülvevő anyagokat a természetben található anyagokból állítjuk elő;

tisztában van vele, hogy az életfolyamatainkhoz szükséges anyagokat a táplálékunkból vesszük fel zsírok, fehérjék, szénhidrátok, ásványi sók és vitaminok formájában;

tud érvelni a változatos táplálkozás és az egészséges életmód mellett;

képes a forgalomban lévő kemikáliák (növényvédő szerek, háztartási mosó- és tisztítószer) címkéjén feltüntetett használati útmutató értelmezésére, azok felelősségteljes használatára;

tudja, hogy a különféle ásványokból, kőzetekből építőanyagokat (pl. meszet, betont, üveget) és fémeket (pl. vasat és alumíniumot) gyártanak;

ismeri a kőolaj feldolgozásának módját, fő alkotóit, a szénhidrogéneket, tudja, hogy ezekből számos termék (motorhajtóanyag, kenőanyag, műanyag, textília, mosószer) készül.

BIOLÓGIA

Követelmények a 7. évfolyam végén

A tanuló érti az éghajlati övezetek kialakulásának okait és a biotopok összetételének összefüggését az adott térséget jellemző környezeti tényezőkkel. Ismeri a globális környezetkárosítás veszélyeit, érti, hogy a változatosság és a biológiai sokféleség érték. Ismeri és megfelelő algoritmus alapján tudja jellemezni a jellegzetes életközösségeket alkotó legfontosabb fajokat, tud belőlük táplálékláncot összeállítani. Példákkal tudja illusztrálni az élőlények közötti kölcsönhatások leggyakoribb formáit. Be tudja mutatni az egyes életközösségek szerkezetét, térbeli elrendeződésük hasonlóságait és különbségeit, ismeri az életközösségek változatosságának és változásának okait. Tud különbséget tenni csoportosítás és rendszerezés között, tisztában van a fejlődéstörténeti rendszer alapjaival. Ismeri az élővilág országait, törzseit és jellegzetes osztályait. Morfológiai jellegzetességek alapján ismert élőlények el tud helyezni a fejlődéstörténeti rendszerben (maximum osztály szintig). Látja a sejtek, szövetek, és szervek felépítése és működése közötti összefüggést. Érti a sejt szintű és a szervezetszintű életfolyamatok közötti kapcsolatot.

Követelmények a 8. évfolyam végén

Ismeri az ivaros és az ivartalan szaporodás előnyeit és hátrányait, szerepüket a fajok fennmaradásában, a földi élet változatosságának fenntartásában. Tisztában van saját teste felépítésével és alapvető működési sajátosságaival, a férfi és a nő közötti különbséggel és a kamaszkor biológiai-pszichológiai problémáival. Ismeri a betegségek kialakulásának okait, megelőzésük és felismerésük módjait, az egészséges életmód és az elsősegélynyújtás legfontosabb szabályait. Érti a szűrővizsgálatok jelentőségét a betegségek sikeres

gyógyításában. Önállóan és társaival együtt dolgozva tud megfigyeléseket, vizsgálódásokat, kísérleteket végezni, tapasztalatairól feljegyzéseket készíteni.

TERMÉSZETTUDOMÁNY

Követelmények az 5. évfolyam végén

A tanuló tudja a tanult kölcsönhatásokat, fizikai, kémiai változásokat felismerni, jellemezni. Értelmezza a jelenségeket az energiaváltozás szempontjából. Ismerje a Föld helyét a Világegyetemben, Magyarország helyét Európában. Ismerje hazánk legjellemzőbb természetű növényeit, a házban és ház körül élő állatait. Értse az élő és élettelen környezeti tényezők kölcsönhatását. Tudjon tájékozódni a térképeken. Értelmezza helyesen a különböző tartalmú térképek jelrendszerét, használja fel az információszerzés folyamatában. Anyag- és energiatakarékos életvitelével, tudatos vásárlási szokásaival önmaga is járuljon hozzá a fenntartható fejlődéshez. Legyen nyitott, érdeklődő a világ megismerése iránt. Az internet és a könyvtár segítségével legyen képes tudása bővítésére. Legyenek saját ismeretszerzési, ismeretfeldolgozási módszerei.

Követelmények a 6. évfolyam végén

A tanuló tudjon anyagokat, kölcsönhatásokat, fizikai, kémiai változásokat felismerni, jellemezni. Ismerje az emberi szervezet felépítését, működését, serdülőkori változásait és okait. Tudatosuljanak az egészséget veszélyeztető hatások, alapozódjon meg az egészséges életvitel szokásrendszere. Alakuljon ki átfogó kép hazai tájaink természetföldrajzi jellemzőiről, természeti-társadalmi erőforrásairól, gazdasági folyamatairól, környezeti állapotokról. Legyen képe a közöttük levő kölcsönhatásokról. Ismerje hazánk legjellemzőbb életközösségeit. Értse az élő és élettelen környezeti tényezők kölcsönhatását. Ismerje fel a környezet-szervezet-életmód, valamint a szervek felépítése és működése közötti összefüggéseket.

TERMÉSZETTUDOMÁNYI GYAKORLATOK

Követelmények a 8. évfolyam végén

A vizsgálatok és mérések lépéseinek következetes végrehajtása és betartása, a megfelelő műveleti sorrend és az ellenőrzés szerepének belátása. Saját mérés tervezése előzőleg elvégzett vizsgálatok alapján. A kísérleti változók szerepének felismerése, alkalmazása saját vizsgálat tervezésében.

A tanultak alapján feltevés, sejtés igazolására önálló vizsgálat tervezése, érvelés az eljárás helyessége és a kapott eredmények hitelessége, megbízhatósága mellett. Fenntarthatóság fontosságának ismerete, a környezet-és egészségtudatos ember életvitelében.

ERKÖLCSTAN

Követelmények az 5. évfolyam végén

A tanuló tisztában van az egészség megőrzésének jelentőségével, és tudja, hogy maga is felelős ezért.

Tudatában van annak, hogy az emberek sokfélék, elfogadja és értékeli a testi és lelki vonásokban megnyilvánuló sokszínűséget, valamint az etnikai és kulturális különbségeket.

Gondolkodik saját személyiségjegyein, törekszik a megalapozott véleményalkotásra, illetve vélekedéseinek és tetteinek utólagos értékelésére.

Képes különféle szintű kapcsolatok kialakítására és ápolására.

Fontos számára a közösséghez való tartozás érzése; képes átlátni és elfogadni a közösségi normákat.

Tisztában van azzal, hogy az emberi tevékenység hatással van a környezet állapotára, és törekszik rá, hogy életvitelével minél kevésbé károsítsa a természetet.

Tisztában van vele, hogy a reklámok a nézők befolyásolására törekszenek, és kritikusan viszonyul a különféle médiaüzenetekhez.

Érti a szabályok szerepét az emberi együttélésben, s e belátás alapján igyekszik alkalmazkodni hozzájuk; igényli azonban, hogy maga is alakítója lehessen a közösségi szabályoknak

Képes megfogalmazni, hogy mi okoz neki örömet, illetve rossz érzést.

Követelmények a 6. évfolyam végén

Gondolkodik saját személyiségjegyein, törekszik a megalapozott véleményalkotásra, illetve vélekedéseinek és tetteinek utólagos értékelésére.

Gondolkodik rajta, hogy mit tekint értéknek; tudja, hogy ez befolyásolja a döntéseit, és hogy időnként választania kell még a számára fontos értékek között is.

Képes különféle szintű kapcsolatok kialakítására és ápolására; átlátja saját kapcsolati hálójának a szerkezetét; rendelkezik a konfliktusok kezelésének és az elkövetett hibák kijavításának néhány, a gyakorlatban jól használható technikájával.

Fontos számára a közösséghez való tartozás érzése; képes átlátni és elfogadni a közösségi normákat.

Érti a szabályok szerepét az emberi együttélésben, s e belátás alapján igyekszik alkalmazkodni hozzájuk; igényli azonban, hogy maga is alakítója lehessen a közösségi szabályoknak

Nyitottan fogadja a sajátjától eltérő véleményeket, szokásokat és kulturális, illetve vallási hagyományokat.

Érzékeli, hogy a társadalom tagjai különféle körülmények között élnek, képes együttérzést mutatni az elesettek iránt, és lehetőségéhez mértén szerepet vállal a rászorulóknak segítségében. Megbecsüli a neki nyújtott segítséget.

Tisztában van azzal, hogy az emberi tevékenység hatással van a környezet állapotára, és törekszik rá, hogy életvitelével minél kevésbé károsítsa a természetet.

Ismeri a modern technika legfontosabb előnyeit és hátrányait, s felismeri magán a függőség kialakulásának esetleges előjeleit.

Tisztában van vele, hogy a reklámok a nézők befolyásolására törekcszenek, és kritikusan viszonyul a különféle médiaüzenetekhez.

Érti, hogy a világ megismerésének többféle útja van (különböző világképek és világnézetek), s ezek mindegyike a maga sajátos eszközeivel közelít ugyanahhoz a valóságához.

Képes megfogalmazni, hogy mi okoz neki örömet, illetve rossz érzést.

Követelmények a 7. évfolyam végén

A tanuló megérti, hogy az ember egyszerre biológiai és tudatos lény, akit veleszületett képességei alkalmassá tesznek a tanulásra, mások megértésre és önmaga vizsgálatára.

Érti, hogy az emberek viselkedését, döntéseit tudásuk, gondolataik, érzelmeik, vágyaik, nézeteik és értékrendjük egyaránt befolyásolják.

Képes reflektálni saját maga és mások gondolataira, motívumaira és tetteire.

Életkorának megfelelő szinten ismeri önmagát, hosszabb távú elképzeléseinek kialakításakor képes reálisan felmérni a lehetőségeit.

Képes ellenállni a csoportnyomásnak, és saját értékrendje szerinti autonóm döntéseket hozni.

Tisztában van vele, hogy baráti- és párkapcsolataiban felelősséggel tartozik a társaiért.

Nyitott más kultúrák értékeinek megismerésére és befogadására.

Érti a szabályok szerepét az emberi együttélésben, s e belátás alapján igyekszik alkalmazkodni hozzájuk; igényli azonban, hogy maga is alakítója lehessen a közösségi szabályoknak.

Fontosnak érzi a közösséghez tartozást, miközben törekszik személyes autonómiájának megőrzésére.

Képes megfogalmazni, hogy mi okoz neki örömet, illetve rossz érzést.

Tudja, hogy ugyanazt a dolgot különböző emberek eltérő módon ítélik meg, ami konfliktusok forrása lehet.

Követelmények a 8. évfolyam végén

A tanuló megérti, hogy az ember egyszerre biológiai és tudatos lény, akit veleszületett képességei alkalmassá tesznek a tanulásra, mások megértésre és önmaga vizsgálatára.

Érti, hogy az emberek viselkedését, döntéseit tudásuk, gondolataik, érzelmeik, vágyaik, nézeteik és értékrendjük egyaránt befolyásolják.

Képes reflektálni saját maga és mások gondolataira, motívumaira és tetteire.

Életkorának megfelelő szinten ismeri önmagát, hosszabb távú elképzeléseinek kialakításakor képes reálisan felmérni a lehetőségeit.

Képes erkölcsi szempontok szerint mérlegelni különféle cselekedeteket, és el tudja viselni az értékek közötti választással együtt járó belső feszültséget.

Képes ellenállni a csoportnyomásnak, és saját értékrendje szerinti autonóm döntéseket hozni.

Tisztában van vele, hogy baráti- és párkapcsolataiban felelősséggel tartozik a társaiért.

Kialakultak benne az európai identitás csírái.

Nyitott más kultúrák értékeinek megismerésére és befogadására.

Érti a szabályok szerepét az emberi együttélésben, s e belátás alapján igyekszik alkalmazkodni hozzájuk; igényli azonban, hogy maga is alakítója lehessen a közösségi szabályoknak.

TECHNIKA ÉS ÉLETVITEL

Követelmények az 5. évfolyam végén

Tapasztalatok megfogalmazása a környezet elemeiről, állapotáról, a környezet-átalakító tevékenységgel járó felelősség belátása.

Tapasztalatok az ételkészítéssel, élelmiszerekkel összefüggő munkatevékenységekről.

Ételkészítés és tárgyalás során a technológiák helyes alkalmazása, eszközök szakszerű, biztonságos használata.

Elemi műszaki rajzi ismeretek alkalmazása a tervezés és a kivitelezés során.

Az elkészült produktumok (ételek, tárgyak, modellek) reális értékelése, a hibák felismerése, a javítás, fejlesztés lehetőségeinek meghatározása.

Az ember közvetlen tárgyi környezetének megőrzésére, alakítására vonatkozó szükségletek felismerése, a tevékenységek és beavatkozások következményeinek előzetes, helyes felismerése, az azzal járó felelősség belátása.

A tárgyi környezetben végzett tevékenységek biztonságossá, környezettudatossá, takarékosná és célszerűvé válása.

A gyalogos és kerékpáros közlekedés KRESZ szerinti szabályainak, valamint a tömegközlekedés szabályainak biztonságos alkalmazása.

A kerékpár karbantartásához szükséges ismeretek elsajátítása.

A vasúti közlekedésben való biztonságos és udvarias részvétel.

Tájékozódás közúti és vasúti menetrendekben, útvonaltérképeken. Útvonalterv olvasása, készítése.

Követelmények az 6. évfolyam végén

Tapasztalatok megfogalmazása a környezet elemeiről, állapotáról, a környezet-átalakító tevékenységgel járó felelősség belátása.

Tapasztalatok az ételkészítéssel, élelmiszerekkel összefüggő munkatevékenységekről.

Ételkészítés és tárgyalás során a technológiák helyes alkalmazása, eszközök szakszerű, biztonságos használata.

Elemi műszaki rajzi ismeretek alkalmazása a tervezés és a kivitelezés során.

Az elkészült produktumok (ételek, tárgyak, modellek) reális értékelése, a hibák felismerése, a javítás, fejlesztés lehetőségeinek meghatározása.

Az ember közvetlen tárgyi környezetének megőrzésére, alakítására vonatkozó szükségletek felismerése, a tevékenységek és beavatkozások következményeinek előzetes, helyes felismerése, az azzal járó felelősség belátása.

A tárgyi környezetben végzett tevékenységek biztonságossá, környezettudatossá, takarékosná és célszerűvé válása.

A gyalogos és kerékpáros közlekedés KRESZ szerinti szabályainak, valamint a tömegközlekedés szabályainak biztonságos alkalmazása.

A kerékpár karbantartásához szükséges ismeretek elsajátítása.

A vasúti közlekedésben való biztonságos és udvarias részvétel.

Követelmények az 7. évfolyam végén

Az egészséges, biztonságos, környezettudatos otthon működtetéséhez szükséges praktikus életvezetési ismeretek elsajátítása, készségek kialakulása.

A háztartás elektromos, víz-, szennyvíz-, gáz- és más tüzelőberendezéseinek biztonságos kezelése, takarékos és felelős használata, a használattal járó veszélyek és környezeti hatások tudatosulása, hibák, működészavarok felismerése. Egyszerű karbantartási, javítási munkák önálló elvégzése.

Környezettudatosság a háztartási hulladékok kezelése során.

A víz- és energiafogyasztással, hulladékokkal kapcsolatos mennyiségek és költségek érzékelésének, becslésének képessége.

Elköteleződés a takarékos életvitel és a környezetkímélő technológiák mellett.

A kerékpárosokra vonatkozó közlekedési szabályok tudatos készségszintű alkalmazása.

Tájékozottság a közlekedési környezetben.

Tudatos közlekedési magatartás.

A közlekedési morál alkalmazása.

Környezettudatos közlekedésszemlélet.

Alapvető tájékozottság a továbbtanulási lehetőségekről, elképzelés a saját felnőttkori életéről, pályaválasztási lehetőségek mérlegelése.

Tapasztalatok, ismeretek, véleményalkotás a meglátogatott munkahelyekről, ezek összevetése a személyes tervekkel.

Az adottságok, képességek, igények, lehetőségek összhangjának keresése.

A munkatevékenységnek az önmegvalósítás részeként történő értékelése. A munkába álláshoz szükséges alapkészségek és ismeretek elsajátítása

RAJZ ÉS VIZUÁLIS KULTÚRA

Követelmények az 5. évfolyam végén

Kifejezés, képzőművészet

-Személyes élmények, elképzelt történetek, érzelmek vizuális megjelenítése különböző eszközökkel az előtanulmányok során szerzett tapasztalatok alkalmazásával.

-Tér és sík megkülönböztetése, megjelenítése különböző méretű és formájú felületeken való komponálással.

-Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkáiról.

Vizuális kommunikáció

-Vizuális sűrítés és kiemelés fogalmának ismerete, megfelelő alkalmazása.

- Kép és szóbeli vagy írott szöveg együttes alkalmazása a jelentésmódosulások megfigyelésének céljával.
- A különböző kommunikációs felületeken megjelenő reklám hatásmechanizmusának értelmezése és alkotó használata.
- Magyarázó rajzok, képes használati utasítás pontos értelmezése.
- A legfontosabb vizuális jelek, jelzések, szimbólumok értelmezése, alkotó használata.
- Képi utasítások követése, illetve ilyenek létrehozása.

Tárgy és környezetkultúra

- Lakóhelyhez közeli néprajzi tájegység építészeti sajátos jegyeinek értelmezése.
- A közvetlen környezetben található tárgyakon, épületeken a forma, a rendeltetés és a díszítmény kapcsolatának megértése

Követelmények a 6. évfolyam végén

Kifejezés, képzőművészet

- A vizuális közlés különböző műfajú köznapi és művészi formáinak felismerése.
- A megfigyelt jelenségek térbeli helyzetének, arányainak, plaszticitásának és szín- és fényviszonyainak megfigyelése és ábrázolása.
- A legjelentősebb művészettörténeti stíluskorszakok és irányzatok elemi ismerete legjellemzőbb műtárgyain és szimbolikus tárgyain keresztül, gyakorlati feladatok előkészítő szakaszába ágyazottan.
- A vizuális nyelv alapelemeinek és azok egymáshoz való viszonyának értelmezése.
- Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkáiról.

Vizuális kommunikáció

- A természeti vagy épített környezet idő és térbeli változásainak sűrített megjelenítése.
- Természettudományos és technikai megfigyelés és gondolkodás fejlesztése.

Tárgy és környezetkultúra

- Egyszerű téri helyzetek leírása, megjelenítése.
- Térkapcsolatok, térbeli viszonyok, térbeli tagolódások létrehozása.
- Szerkezetek és térmodellek állékonyságának (statikájának), teherbírásának megfigyelése.
- Különböző korok és kultúrák tárgyi és épített környezetének vizsgálata értelmezés céljából, meghatározott szempontok alapján.
- Változatos anyag- és eszközhasználat a tárgykészítés során.

Követelmények a 7. évfolyam végén

Kifejezés, képzőművészet

- Érzelmek, hangulatok megfogalmazása egyéni szín- és formavilágban.
- A kifejezésnek megfelelő kompozíció használata.
- Személyes gondolatok, érzelmek vizuális megjelenítése a vizuális kifejezés alapvető eszközeinek segítségével.
- Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkáiról.
- A vizuális közlés különböző műfajú köznapi és művészi formáinak árnyalt megkülönböztetése.
- Különböző ábrázolási rendszerek, szíkontrasztok, felületi hatások felismerése, kifejező szerepük értékelése műalkotások tematikus elemzésén keresztül.
- A megfigyelt jelenségek, műalkotások formai és színviszonyainak értelmezése vizuális és verbális módszerekkel.
- A legjelentősebb művészettörténeti stíluskorszakok és irányzatok legjellemzőbb műalkotásainak és szimbolikus tárgyainak azonosítása.

Vizuális kommunikáció

- Nem vizuális természetű információk érzékletes képi megfogalmazása.
- Időbeni folyamatok értelmezhető vizuális megjelenítése.
- A vizuális kommunikáció különböző formáinak csoportosítása.
- Időbeni folyamatok értelmezhető megjelenítése.

Média és mozgóképkultúra

- Az életkornak megfelelő mozgóképi (film, televízió, videó, komputerjáték, web) szövegértés képességének fejlesztése, az önálló és kritikus attitűd kialakítása, a mediális írás-olvasás tudás fejlesztése.
- A médiumok nyelvi apparátusára vonatkozó alapszintű tájékozottság megszerzése.

Tárgy és környezetkultúra

- Megfigyelések alapján a vizuális közlések érdekében különböző rajzi technikák alkalmazása.
- Tárgykészítő, kézműves technikák megfelelő alkalmazása.
- Tárgyak, épületek felmérése, elemzése, értelmezése különböző szempontok alapján.
- Elemzési szempontok megfelelő érvényesítése.
- A választás lehetőségének mérlegelése a feladatmegoldás során felmerülő ötletek között.

Követelmények a 8. évfolyam végén

Kifejezés, képzőművészet

- A vizuális közlés különböző műfajú köznapi és művészi formáinak árnyalt megkülönböztetése.

- Különböző ábrázolási rendszerek, szíkontrasztok, felületi hatások felismerése, kifejező szerepük értékelése műalkotások tematikus elemzésén keresztül.
- A megfigyelt jelenségek, műalkotások formai és színviszonyainak értelmezése vizuális és verbális módszerekkel.
- A legjelentősebb művészettörténeti stíluskorszakok és irányzatok legjellemzőbb műalkotásainak és szimbolikus tárgyainak azonosítása.
- Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkáiról.

Vizuális kommunikáció

- Mozgások megfigyelése, megjelenítése.
- Időbeni folyamatok értelmezhető megjelenítése.

Média és mozgóképkultúra

- A művészeti alkotások és a médiaszövegek egyaránt konstruált textusok.
- A művek (irodalmi, képzőművészeti, zenei alkotások) és a médiaszövegek nyelvi jellemzőivel, használatával kapcsolatos néhány fontos alapfogalom (pl. ismétlés, motívum, kompozíció) ismerete, helyes alkalmazása élethelyzetben
- Az életkornak megfelelő mozgóképi (film, televízió, videó, komputerjáték, web) szövegértés képességének fejlesztése, az önálló és kritikus attitűd kialakítása, a mozgóképi írás-olvasás tudás fejlesztése.
- Alapszintű mozgóképi nyelvi tájékozottság megszerzése.

Tárgy és környezetkultúra

- Épített, tervezett környezet értelmezése különböző módon.
- Különböző korú és típusú tárgyak, épületek felmérése, elemzése, értelmezése különböző szempontok alapján.
- Az építészet térszervező és tömegalakítást szolgáló eszközeinek megértése.
- Elemzési szempontok megfelelő érvényesítése

TESTNEVELÉS

Követelmények az 5. évfolyam végén

Válják képessé utasítások, vezényszavak végrehajtására, egyszerű alakzat felvételére. Ismerje és kövesse a gimnasztika legalapvetőbb szakkifejezéseit és vezényszavait. Legyen képes 2-3 percig futni és a tanult futómozgásokat alkalmazni. Távolugrásnál hajtsa végre a tanult mozgáselemeket. Elfogadható mozgásmintákat alkalmazzon kislabdahajításban és magasugrásban. Erőnlétben, ügyességben mutasson fejlődést.

Segítség mellett végezzen egyszerű tornagyakorlatokat. Irányítással végezzen zenére egyszerű ritmikus gimnasztikai gyakorlatokat. Legyen képes segítségnyújtás mellett néhány egyszerű tornaelemet bemutatni. Alakuljon ki kellő mértékű erőnlét, izületi mozgékonyág.

Ismerje egy labdajáték alapszabályait, rendelkezzen a hozzá szükséges alapszintű technikai, taktikai tudással. Tudjon a csapattársaival együttműködni, sportszerűen küzdeni, a kudarcot elviselni.

Rövid idejű sportolás esetén váljon képessé az időjárási tényezők elviselésére.

Legyen képes a gyakorlatban is alkalmazni az önvédelemben tanult eséstechnikákat.

Követelmények a 6. évfolyam végén

Váljék képessé az alakzatok kialakítása, felvétele során az utasítások, vezényszavak végrehajtására.

Ismerje és kövesse a gimnasztika legalapvetőbb szakkifejezéseit és vezényszavait. Legyen képes szer nélkül és szerrel kötetlen és határozott formájú 2-4 ütemű gyakorlatot végezni.

Legyen képes 3-4 percig futni és a tanult futómozgásokat alkalmazni.

Távolugrásnál hajtsa végre a tanult mozgáselemeket. Elfogadható mozgásmintákat alkalmazzon kislabdahajításban és magasugrásban. Erőnlétben, ügyességben mutasson fejlődést.

Segítség mellett végezzen egyszerű tornagyakorlatokat. Irányítással végezzen zenére egyszerű ritmikus gimnasztikai gyakorlatokat. Legyen képes segítségnyújtás mellett néhány egyszerű tornaelemet bemutatni. Alakuljon ki kellő mértékű erőnlét, izületi mozgékonyág.

Ismerje a tanult labdajátékok alapszabályait, rendelkezzen a hozzá szükséges alapszintű technikai, taktikai tudással. Tudjon a csapattársaival együttműködni, sportszerűen küzdeni, a kudarcot elviselni.

Rövid idejű sportolás esetén váljon képessé az időjárási tényezők elviselésére.

Legyen képes a gyakorlatban is alkalmazni az önvédelemben tanult eséstechnikákat.

Követelmények a 7. évfolyam végén

Váljék képessé az alakzatok kialakítása, felvétele során az utasítások, vezényszavak végrehajtására.

Ismerje és kövesse a gimnasztika legalapvetőbb szakkifejezéseit és vezényszavait. A bemelegítés céljának megfelelően legyen képes összeállítani és bemutatni 5-6 gimnasztikai gyakorlatot.

Legyen képes 4-5 percig futni és a tanult futómozgásokat alkalmazni.

Távolugrásnál hajtsa végre a tanult mozgáselemeket. Elfogadható mozgásmintákat alkalmazzon kislabdahajításban és magasugrásban. Erőnlétben, ügyességben mutasson fejlődést.

A tanult tornaelemekből tudjon bemutatni 4-5 elemből álló szabadon választott, összetett talajgyakorlatot. Irányítással végezzen zenére egyszerű ritmikus gimnasztikai gyakorlatokat.

Ismerje a tanult labdajátékok alapszabályait, rendelkezzen a hozzá szükséges alapszintű technikai, taktikai tudással. Tudjon a csapattársaival együttműködni, sportszerűen küzdeni, a kudarcot elviselni.

Rövid idejű sportolás esetén váljon képessé az időjárási tényezők elviselésére.
Tudja alkalmazni az önvédelmi fogásokat, tartsa tiszteletben, hogy önvédelemre való.

Követelmények a 8. évfolyam végén

Értse a rendgyakorlatok végzésének jelentőségét. Legyen fegyelmezett a mozgás-kivitelezése.
Ismerje a bemelegítés fontosságát, a nyújtás jelentőségét. A bemelegítés céljának megfelelően legyen képes összeállítani és bemutatni 6-7 gimnasztikai gyakorlatot.

Legyen képes 5-6 percig futni, fejlődjön futástechnikája, állóképessége, gyorsasága.
Mérhetően javuljon ugró- és dobótechnikája.

A tanult tornaelemekből tudjon bemutatni 5-6 elemből álló szabadon választott, összetett talajgyakorlatot.

Legyen képes alapszintű játékkészség birtokában részt venni különböző sportjátékokban.
Ismerje és alkalmazza a megismert, begyakorolt egyszerű játékok szabályait.

Szívesen folytasson szabadtéri sporttevékenységet.

Tudja alkalmazni az önvédelmi fogásokat, tartsa tiszteletben, hogy önvédelemre való.

DIGITÁLIS KULTÚRA

Követelmények az 5. évfolyam végén

A tanuló az algoritmizálás és blokkprogramozástémakör végére

érti, hogyan történik az egyszerű algoritmusok végrehajtása a digitális eszközökön;

egyszerű algoritmusokat elemez és készít;

ismeri a kódolás eszközeit;

adatokat kezel a programozás eszközeivel.

megkülönbözteti, kezeli és használja az elemi adatokat;

ismeri és tanári segítséggel használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit;

ismeri és használja a programozási környezet alapvető eszközeit.

A tanuló a robotika témakör végére

ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit;

adatokat gyűjt szenzorok segítségével;

mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben.

ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit.

A tanuló a bemutatókészítés témakör végére

egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat;

ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;

etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.

ismeri a prezentációkészítés alapszabályait, és azokat alkalmazza;

a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat.

A tanuló a multimédiás elemek készítése témakör végére

digitális eszközökkel önállóan rögzít és tárol képet, hangot és videót;

digitális képeken képkorrekciót hajt végre.

ismeri egy bittérképes rajzolóprogram használatát, azzal ábrát készít;

bemutatókészítő vagy szövegszerkesztő programban rajzeszközökkel ábrát készít.

A tanuló az online kommunikáció témakör végére

ismeri, használja az elektronikus kommunikáció lehetőségeit, a családi és az iskolai környezetének elektronikus szolgáltatásait;

ismeri és betartja az elektronikus kommunikációs szabályokat.

tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket;

önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat.

A tanuló az információs társadalom, e-Világ témakör végére

ismeri a digitális környezetet, az e-Világ etikai problémáit;

ismeri az információs technológia fejlődésének gazdasági, környezeti, kulturális hatásait.

önállóan keres információt, a találatokat hatékonyan szűri;

ismeri az információkeresés technikáját, stratégiáját és több keresési szempont egyidejű érvényesítésének lehetőségét;

az internetes adatbázis-kezelő rendszerek keresési űrlapját helyesen tölti ki;

ismeri az információs társadalom múltját, jelenét és várható jövőjét;

védekezik az internetes zaklatás különböző formái ellen, szükség esetén segítséget kér.

A tanuló a digitális eszközök használata témakör végére

célszerűen választ a feladat megoldásához használható informatikai eszközök közül;

önállóan használja az operációs rendszer felhasználói felületét;

önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat;

használja a digitális hálózatok alapszolgáltatásait.

önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat;

az informatikai eszközöket önállóan használja, a tipikus felhasználói hibákat elkerüli, és elhárítja az egyszerűbb felhasználói szintű hibákat;

értelmezi az informatikai eszközöket működtető szoftverek hibajelzéseit, és azokról beszámol.

Követelmények a 6. évfolyam végén

A tanuló a szövegszerkesztés témakör végére

egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat.

ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;

a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat;

ismeri és kritikusan használja a nyelvi eszközöket (például helyesírás-ellenőrzés, elválasztás);

etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.

A tanuló az információs társadalom, e-Világ témakör végére

ismeri a digitális környezetet, az e-Világ etikai problémáit;

ismeri az információs technológia fejlődésének gazdasági, környezeti, kulturális hatásait.

önállóan keres információt, a találatokat hatékonyan szűri;
az internetes adatbázis-kezelő rendszerek keresési űrlapját helyesen tölti ki;
ismeri az információs társadalom múltját, jelenét és várható jövőjét;
védekezik az internetes zaklatás különböző formái ellen, szükség esetén segítséget kér.

A tanuló az online kommunikáció témakör végére

ismeri, használja az elektronikus kommunikáció lehetőségeit, a családi és az iskolai környezetének elektronikus szolgáltatásait;
ismeri és betartja az elektronikus kommunikációs szabályokat.
tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket;
önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat.

A tanuló az algoritmizálás és blokkprogramozás témakör végére

érti, hogyan történik az egyszerű algoritmusok végrehajtása a digitális eszközökön;
egyszerű algoritmusokat elemez és készít;
ismeri a kódolás eszközeit;
adatokat kezel a programozás eszközeivel.
megkülönbözteti, kezeli és használja az elemi adatokat;
ismeri és tanári segítséggel használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit;
ismeri és használja a programozási környezet alapvető eszközeit;
a probléma megoldásához vezérlési szerkezetet (szekvencia, elágazás és ciklus) alkalmaz a tanult blokkprogramozási nyelven;
tapasztalatokkal rendelkezik az eseményvezérlésről;
mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben.

A tanuló a robotika témakör végére

ismeri, használja az elektronikus kommunikáció lehetőségeit, a családi és az iskolai környezetének elektronikus szolgáltatásait;
ismeri és betartja az elektronikus kommunikációs szabályokat.
tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket;
önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat.

A tanuló a multimédiás elemek készítése témakör végére

ismeri a digitális környezet, az e-Világ etikai problémáit;
ismeri az információs technológia fejlődésének gazdasági, környezeti, kulturális hatásait.
önállóan keres információt, a találatokat hatékonyan szűri;
ismeri az információkeresés technikáját, stratégiáját és több keresési szempont egyidejű érvényesítésének lehetőségét;
az internetes adatbázis-kezelő rendszerek keresési űrlapját helyesen tölti ki;
ismeri az információs társadalom múltját, jelenét és várható jövőjét;
védekezik az internetes zaklatás különböző formái ellen, szükség esetén segítséget kér.

A tanuló a digitális eszközök használata témakör végére

célszerűen választ a feladat megoldásához használható informatikai eszközök közül;
önállóan használja az operációs rendszer felhasználói felületét;
önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat;
használja a digitális hálózatok alapszolgáltatásait.

önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat;
az informatikai eszközöket önállóan használja, a tipikus felhasználói hibákat elkerüli, és elhárítja az egyszerűbb felhasználói szintű hibákat;
értelmezi az informatikai eszközöket működtető szoftverek hibajelzéseit, és azokról beszámol.

Követelmények a 7. évfolyam végén

A tanuló a szövegszerkesztés témakör végére

egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat.
ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;
a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat;
ismeri és kritikusan használja a nyelvi eszközöket (például helyesírás-ellenőrzés, elválasztás);
a szöveges dokumentumokat többféle elrendezésben jeleníti meg papíron, tisztában van a nyomtatás környezetre gyakorolt hatásaival;
etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.

A tanuló az online kommunikáció témakör végére

ismeri, használja az elektronikus kommunikáció lehetőségeit, a családi és az iskolai környezetének elektronikus szolgáltatásait;
ismeri és betartja az elektronikus kommunikációs szabályokat.
tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket;
önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat.

A tanuló az információs társadalom, e-Világ témakör végére

ismeri a digitális környezet, az e-Világ etikai problémáit;
ismeri az információs technológia fejlődésének gazdasági, környezeti, kulturális hatásait.
ismeri az információkeresés technikáját, stratégiáját és több keresési szempont egyidejű érvényesítésének lehetőségét;
tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket;
védekezik az internetes zaklatás különböző formái ellen, szükség esetén segítséget kér.

A tanuló az algoritmizálás és blokkprogramozás témakör végére

értelmezi az algoritmus végrehajtásához szükséges adatok és az eredmények kapcsolatát;
egyszerű algoritmusokat elemez és készít;
ismeri a kódolás eszközeit;
adatokat kezel a programozás eszközeivel.
megkülönbözteti, kezeli és használja az elemi adatokat;
ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit;
a probléma megoldásához vezérlési szerkezetet (szekvencia, elágazás és ciklus) alkalmaz a tanult blokkprogramozási nyelven;
tapasztalatokkal rendelkezik az eseményvezérlésről;

vizsgálni tudja a szabályozó eszközök hatásait a tantárgyi alkalmazásokban.

A tanuló a robotika témakör végére

adatokat gyűjt szenzorok segítségével;

mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben.

ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit.

A tanuló a bemutatókészítés témakör végére

egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat;

ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;

etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.

ismeri a prezentációkészítés alapszabályait, és azokat alkalmazza;

a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat.

A tanuló a digitális eszközök használata témakör végére

célszerűen választ a feladat megoldásához használható informatikai eszközök közül;

önállóan használja az operációs rendszer felhasználói felületét;

önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat;

használja a digitális hálózatok alapszolgáltatásait.

tapasztalatokkal rendelkezik az iskolai oktatáshoz kapcsolódó mobileszközökre fejlesztett alkalmazások használatában;

az informatikai eszközöket önállóan használja, a tipikus felhasználói hibákat elkerüli, és elhárítja az egyszerűbb felhasználói szintű hibákat;

értelmezi az informatikai eszközöket működtető szoftverek hibajelzéseit, és azokról beszámol;

tapasztalatokkal rendelkezik a digitális jelek minőségével, kódolásával, tömörítésével, továbbításával kapcsolatos problémák kezeléséről;

ismeri a térinformatika és a 3D megjelenítés lehetőségeit.

INFORMATIKA

Követelmények a 8. évfolyam végén

A tanuló az informatikai eszközök használata témakör végére

tudja használni az operációs rendszer és a számítógépes hálózat alapszolgáltatásait;

legyen képes az adott feladat megoldásához alkalmas hardver- és szoftvereszközök kiválasztására.

A tanuló az alkalmazói ismeretek témakör végére

Ismerje a kapcsolatot a táblázatkezelő és a szövegszerkesztő rendszerek között;

ismerje a diagramok szerkesztésének, módosításának lépéseit, tudjon az ábrázolandó adatoknak és a belőle levonandó következtetéseknek megfelelő diagramtípust választani;

tudjon bemutatót készíteni;

tudja értelmezni a programok által adott üzeneteket.

A tanuló a problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör végére
tudjon kódolni egyszerű algoritmusokat;
legyen képes alakzatokat létrehozni vezérlésselvű környezetben;
ismerje és alkalmazza az alulról felfelé építkezés elvét;
tudjon véletlenszámot generálni, és ismerje annak felhasználási lehetőségeit.

A tanuló az infokommunikáció témakör végére
előkészíteni az információt weben történő publikálásra;
megkülönböztetni publikussá tehető és védendő adatait;
használni a legújabb infokommunikációs technológiákat, szolgáltatásait.

A tanuló az információs társadalom témakör végére
ismerje az informatikai biztonsággal és adatvédelemmel kapcsolatos fogalmakat;
ismerje az adatokkal való visszaélésekből származó veszélyeket és következményeket;
ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat;
legyen képes értékelni az információforrások hitelességét;
ismerje az informatikai eszközök használatának szabályait;
ismerje fel az informatikai eszközök használatának az emberi kapcsolatokra vonatkozó következményeit;
ismerjen néhány elektronikus szolgáltatást és ezek legfontosabb funkcióit;
ismerje fel az elektronikus szolgáltatások jellemzőit.

A tanuló a könyvtári informatika témakör végére
a választott forrásokat legyen képes alkotóan és etikusan felhasználni a feladatmegoldásban;
legyen képes alkalmazni a más tárgyakban tanultakat (pl. informatikai eszközök használata, szövegalkotás);
egyszerű témában legyen képes az információs problémamegoldás folyamatát önállóan végrehajtani.

ANGOL NYELV

Követelmények az 5. évfolyam végén

Hallott szöveg értése

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel kifejezett kérést, utasítást megért, arra cselekvéssel válaszol;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket megért;
- ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűr.

Beszédképesség

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű mondatban válaszol;
- tanult minta alapján egyszerű mondatokban közléseket fogalmaz, kérdéseket tesz fel;
- megértési probléma esetén segítséget kér.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat elolvas;
- ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokból álló szövegben fontos információt megtalál;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti.

Íráskészség

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket tanult minta alapján írásban megfogalmaz.

Követelmények a 6. évfolyam végén

Hallott szöveg értése

A tanuló

- utasításokat megért, azokra cselekvéssel válaszol;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket megért;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűr;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg lényegét megérti.

Beszéd-készség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;
- jórészt tanult minta alapján egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz,
- kérdéseket tesz fel;
- megértési probléma esetén segítséget kér;
- tanult minta alapján egyszerű párbeszédben részt vesz.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokat elolvas;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegben fontos információt megtalál;

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megért.

Íráskészség

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokat helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket tanult minta alapján írásban megfogalmaz;
- egyszerű, strukturált szöveget (baráti üzenet, üdvözlés) létrehoz.

Követelmények a 7. évfolyam végén

Hallott szöveg értése

A tanuló

- megérti az utasításokat, azokra cselekvéssel válaszol;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűri;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg lényegét megért; ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből kikövetkezteti.

Beszéd-készség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű strukturákba rendezett mondatokban válaszol;
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz,
- kérdéseket tesz fel,
- eseményeket mesél el;
- megértési probléma esetén segítséget kér;
- részt vesz egyszerű párbeszédben,
- beszélgetést kezdeményez, befejez.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget elolvas;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegben fontos információt megtalál;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérti;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti;
- egyszerű, képekkel illusztrált szöveget megért;

- ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott szövegben kikövetkezteti.

Íráskészség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket írásban megfogalmaz;
- egyszerű, strukturált szöveget (baráti üzenet, üdvözlés) létrehoz;
- ismert struktúrák felhasználásával tényszerű információt közvetítő szöveget ír.

Követelmények a 8. évfolyam végén

Hallott szöveg értése

A tanuló

- utasításokat megért, azokra cselekvéssel válaszol;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kb. 100 szavas szövegből fontos információt kiszűr;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, megfogalmazott kb. 100 szavas szöveg lényegét megérti;
- ismeretlen nyelvi elem jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kb. 100 szavas szövegből kikövetkeztetni;
- jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott kb. 100 szavas szövegben képes a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníteni.

Beszédkésztség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz,
- kérdéseket feltesz,
- eseményeket elmesél;
- megértési probléma esetén segítséget kér;
- egyszerű párbeszédben részt vesz;
- fenntartja a beszélgetést, pl. új témát kezdeményez.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérti;
- ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott szövegben kikövetkezteti;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szöveget elolvas;

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szövegben fontos információt megtalál;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szöveg lényegét megérti;
- egyszerű történetet megérteni; jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott kb. 100 szavas szövegben ismeretlen nyelvi elemek jelentését kikövetkezteti;
- jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott, kb.100 szavas szövegben a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníti.

Íráskészség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket írásban megfogalmaz;
- egyszerű, strukturált szöveget (üzenet, üdvözlés, baráti levelet) létrehoz;
- ismert struktúrák felhasználásával tényszerű információt közvetítő kb. 50 szavas szöveget ír;
- kb. 50-70 szavas jellemzést, beszámolót ír.

NÉMET NYELV

Követelmények a 4. évfolyam végén

Hallott szöveg értése

A tanuló

- mindennapi világára jellemző tárgyaknak, cselekvéseknek, színeknek, tulajdonságoknak tudja a nevét, tudja a dolgokat a célnyelven, elemi szinten önállóan összekapcsolni érdeklődés (kérdő mondat) és tájékoztatás (válaszadás) céljából.
- egyszerű kérdő és kijelentő mondatok szerkesztés és megértés segítségadás nélkül.

Beszéd-készség

A tanuló

- tudjon megközelítőleg helyes hanglejtéssel, hangsúllyal egyszerű mondatokat ismételni. Tudjon egyszerű mondatokat megfogalmazni. Bemutatkozni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- értse meg a leírt szavakat, kifejezéseket, egyszerű mondatokat.

Íráskészség

A tanuló

- tudjon egyszerű szöveget lemásolni. Tudjon egyszerű, tényszerű információkat leírni.

Követelmények az 5. évfolyam végén

Hallott szöveg értése

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel kifejezett kérést, utasítást megért, követ, válaszol;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott egyszerű beszédhelyzetekben feltett, és a tananyaghoz kapcsolódó kérdéseket megért, válaszol;
- ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből, dialógusból fontos információt kiszűr.

Beszédkészség

A tanuló

- megközelítőleg helyes hangsúllyal egyszerű mondatokat ismétel
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű mondatban válaszol;
- tanult minta alapján egyszerű mondatokban közléseket fogalmaz, kérdéseket tesz fel;
- megértési probléma esetén segítséget kér.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat elolvas;
- ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokból álló szövegben fontos információt megtalál;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti, következtet a tartalomra akkor is, ha nem ért minden szót.

Íráskészség

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat helyesen lemásol, tollbamondás után leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket tanult minta alapján írásban megfogalmaz;
- egyszerű közléseket tud írni önmagáról, családjáról.

Követelmények a 6. évfolyam végén

Hallott szöveg értése

A tanuló

- utasításokat megért, azokra cselekvéssel válaszol;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket megért;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűr, rövid kérdésekre válaszol;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg (CD-ről a leckétől eltérő és hasonló tartalmú szöveg) lényegét megérti,

Beszédkésztség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;
- jórészt tanult minta alapján egyszerű mondatokban helyes hanglejtéssel, megközelítően jó ritmussal és tagolással közléseket megfogalmaz,
- egyszerű információt kér és ad, valósághoz közelítő beszédhelyzetekben;
- megértési probléma esetén segítséget kér;
- tanult minta alapján, a témakörökkel kapcsolatban rövid beszélgetésben párbeszédben részt vesz.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokat elolvas, tagoltan felolvasni;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegben fontos információt megtalál;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megért;
- jórészt ismert, új szövegkörnyezetben a már tanult nyelvi elemeket felismeri.

Íráskésztség

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokat helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket tanult minta alapján írásban megfogalmaz;
- minta alapján egyszerű, strukturált szöveget (baráti üzenet, üdvözlés) létrehoz;
- egyszerű eseménysort kérdések alapján vagy önállóan leírni (napirend).
- könnyebb tankönyvi feladatokat írásban megold;

Követelmények a 7. évfolyam végén

Hallott szöveg értése

A tanuló

- megérti az utasításokat, azokra cselekvéssel válaszol;
- jórészt ismert, a tananyaggal vagy a mindennapi élet beszédtemáival kapcsolatos szókincséhez igazodó nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért, válaszol;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűri;
- ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből kikövetkezteti;
- fontosabb közléseket és kérdéseket a német anyanyelvű emberek beszédéből, és a kérdésekre tudjon röviden válaszolni;
- a tudásszintjének megfelelő hanganyagot megérti.

Beszédkésztség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott közléseket megért, információt kér és ad akár több mondatban. (pl. tájékozódás az utcán);
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz, tetszését, nemtetszését kifejezi, illetve ezek iránt másoktól érdeklődik;
- okok iránt egyszerű kérdő mondatokban érdeklődik;
- eseményeket mesél el, embereket, tárgyakat egyszerűen jellemez;
- megértési probléma esetén segítséget kér;
- részt vesz egyszerű párbeszédben,
- beszélgetést kezdeményez, befejez.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget elolvas;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegben fontos információt megtalál;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét önállóan megérti;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti;
- ismer egyszerű, képekkel illusztrált, a hétköznapi élettel kapcsolatos autentikus szöveget s abból a legfontosabb információkat megérti;
- ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott szövegben kikövetkezteti.

Íráskésztség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, több mondatból álló szöveget helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket írásban megfogalmaz;
- egyszerű, strukturált szöveget (baráti üzenet, üdvözet) létrehoz;
- ismert struktúrák felhasználásával tényszerű információt közvetítő szöveget ír, embereket írásban jellemez, képekről néhány mondatos leírást ad.

Követelmények a 8. évfolyam végén

Hallott szöveg értése

A tanuló

- utasításokat megért, azokra cselekvéssel válaszol;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel a tanár a tananyaggal, vagy a mindennapi élet beszédtemáival kapcsolatos megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért;
- a fontosabb közléseket, információkat megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért német anyanyelvű emberek beszédéből, és azokra válaszol;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kb. 100 szavas szövegből fontos információt kiszűr;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, megfogalmazott kb. 100 szavas szöveg lényegét megérti;
- ismeretlen nyelvi elem jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kb. 100 szavas szövegből kikövetkeztetni;
- jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott kb. 100 szavas szövegben képes a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníteni.

Beszédképesség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol, információt kér, és összefüggően információt ad;
- eseményeket elmesél;
- embereket, tárgyakat és helyeket bővülő szókinccsel jellemez (képleírás) érzelmeit, véleményét kifejezi, és ezek iránt másoknál érdeklődik;
- megértési probléma esetén segítséget kér;
- egyszerű párbeszédben részt vesz;
- fenntartja a beszélgetést, pl. új témát kezdeményez;
- okok iránt érdeklődik. Tanuljon meg egyre több idiomatikus kifejezést, vonzatos igét, és ezeket tudja a beszédben használni;
- összefüggően beszél hétköznapi témákról, és tudjon ezek iránt érdeklődni;
- nemcsak az általa ismert témakörökhöz tartozó témákról tud beszélgetni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérti;
- ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott szövegben kikövetkezteti;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szöveget elolvas;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szövegben fontos információt megtalál;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szöveg lényegét megérti;
- egyszerű történetet megérteni; jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott kb. 100 szavas szövegben ismeretlen nyelvi elemek jelentését kikövetkezteti;
- jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott, kb.100 szavas szövegben a lényeges információt a lényegteltől elkülöníti.

Íráskészség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket írásban megfogalmaz;
- egyszerű, strukturált szöveget (üzenet, üdvözlés, baráti levelet) létrehoz;
- ismert struktúrák felhasználásával tényszerű információt közvetítő kb. 50 szavas szöveget ír (*reklamáló levelet írni*);
- kb. 50-70 szavas jellemzést, beszámolót ír.
- ismeri a kétnyelvű szótár használatát és tudja az online szótárprogramokat használni Tudjon szövegeket fordítani (szótár segítségével).
- Tudja gondolatait, érzelmeit írásban is választékosan kifejezni.

ÉNEK-ZENE

Követelmények az 5. évfolyam végén

Zenehallgatási anyag

Bartók: Este a székelyeknél

Népi hangszerek

Duda

Aki dudás akar lenni (ének)

Népdalfeldolgozások

Bárdos: Összegyültek, összegyültek az izsapi lányok

Bárdos: Régi táncdal

Kodály: Kállai kettős

Gregorián ének

Madrigálok

Barokk zene

Vivaldi: A négy évszaktól A tavasz első tétele

Farkas Ferenc feldolgozása: Apor Lázár tánca

Bach: C-dúr prelúdium és fuga orgonára

Bach: Már nyugosznak a völgyek

Bach: V. Brandenburgi verseny I. tétel (részlet)

Händel: Győzelmi dal a Júdás Makkabeus c. oratóriumból

Händel: Halleluja a Messiás c. oratóriumból

Händel: Tűzi játék-szvit IV. tétel

Lassus: Visszhang

Bartók Béla: Erdő, erdő, erdő

Bartók Béla: Csillagok, csillagok

Magyar népzene, más európai népek zenéje felvételtől (pl. orosz, ír, skót, spanyol)

Énekes anyag

Aki dudás akar lenni mnd.

Apor Lázár tánca– a XVII. századból

Csillagok, csillagok– magyar nd

Erdő, erdő,de magas– magyar nd. – Járdányi Pál feldolgozása

Erdő, erdő, erdő– magyar nd

Erdő mélyen– A szamóca– finn nd. – Lukin László fordítása

Édes rózsám– Régi táncdal– Dr. Vargha Károly verse

Érik a szőlő– magyar nd.

Felülről fűj – magyar nd.

Fénylő,győztes– Handel:Győzelmi kórus– A Júdás Makkabeus c. oratóriumból

G-dúr menüett dallama– Bach

Gregorián dallamok:

Alleluja;

Győri kanász a dombon– magyar nd.

Hídló végén– magyar nd

Hull a szilva– magyar nd.

János bácsi– francia népdalkánon

Jertek, jertek– kánon– ismeretlen francia szerző

Jöjj már! – Tavaszkánon– Byrd

Mar nyugosznak a völgyek– koráldallam– Kerényi György verse

Megöltek egy legényt– magyar nd.

Megrakják a tüzet– magyar nd.

Megyen már a – magyar nd.

Nem vagyok én senkinek sem adósa – magyar nd.

Nézz csak a réten szét – kánon– Bárdos Lajos–Horváth Ádám

Összegyűltek– magyar nd.

Palestrina-dallamok:

Évszakköszöntő– Rossa Ernő verse
Viva, viva la Musica– Praetorius
Zöld erdőben– magyar nd.
Zöld fű közt árva kék ibolyácska– Ismeretlen szerző
Zöld levél– román nd

Követelmények a 6. évfolyam végén

Zenehallgatási anyag

Kodály: Fölszállott a páva
Kodály: Mátrai képek
Tinódi Lantos Sebestyén: Egri históriának summája (Farkas Ferenc feldolgozása)
Haydn: G-dúr szimfónia, No 94. („Üst dobütés”) II. (Andante)
Haydn: Évszakok I. rész, No 2. (Tavaszkórus)
Haydn: Évszakok III. rész, No 3. (Szüreti kórus, részlet, Vadászkórus, részlet)
Haydn: G-dúr vonósnégyes Op. 76. No. 1. III. (Menuetto Presto)
Mozart: Kis éji zene
Mozart Papageno és Papagena duettje II. felv. (No 21.)
Mozart: Varázsfuvola: Sarastro F-dúr ária (No 10. II. felv.)
Mozart: Varázsfuvola: Az éj királynőjének áriája (No 14. II. felv.)
Beethoven: Török induló (Athén romjai – Kísérőzene Op. 113. No 4.)
Beethoven: III. szimfónia, IV. tétel (Esz-dúr, Op. 55. IV. Finale Allegro molto, részlet)
Beethoven: VII. szimfónia, IV. Allegro con brio, részlet (A-dúr Op. 92.)
Magyar népzene, más európai népek zenéje felvételről (pl. orosz, ír, skót, spanyol)

Énekes anyag

Ablakomba, ablakomba– m. nd.
A jó lovas katonának– m. nd.
A Vidrócki híres nyája– m. nd.
Csínom Palkó, Csínom Jankó– kuruc dal
Drága lányka (Szerenád) – Haydn (Závodszy Zoltán ford.)
Ellopták szívemet– XVIII. sz. P. Horváth Ádám
Elmegyek, elmegyek, el is van vágyásom– m. nd.
Énekeljünk, énekeljünk– m. nd.
Erdő mélyén, esti csendben
(Csalogány az erdőn) – Haydn (Kerényi György ford.)
Ez elmúlt gonosz időket beszélem– Egervár viadaláról való ének –
Hej, Rákóczi, Bercsényi– kuruc dal.
Hej, rozmaring, rozmaring– m. nd.
Hess páva, hess páva (Császárné pávája) – m. nd.
Hopp ide tisztán– m. nd.
Jaj, de beteg vagyok– m. nd.
János bácsi dudáljon kend – m. nd.
Két tyúkom tavalyi– m. nd.

Madárka, madárka– m. nd.
Már Vidrócki emelgeti a bankót– m. nd.
Mily földön túli – Tamino áriája – Mozart Varázsfuvola
Mily szép ez, mily tiszta (Bűvös csengettyű)– Mozart Varázsfuvola
Ó, jertek, énekeljünk– angol kánon– (Kerényi György verse)
Oragna figa taxafa– Mozart első dallama
Osiris, Isis, itt e párnak (Sarastro áriája) – Mozart
Varázsfuvola
Ősszel érik babám– m. nd
Repülj madár, repülj– m. nd.
Sej, a tari réten– m. nd. .
Sej, besoroztak– m. nd. .
Sok szép országba (A mormotás fiú dala) – Beethoven (Goethe verse)
Summáját írom (Egri históriának summája) – Tinódi Lantos Sebestyén
Szép május, jöjj (Vágyódás a tavasz után)– Mozart (Závodszy Zoltán ford.)
Te álomszuszék, ébredj– angol kánon
Te vagy a legény (Tyukodi-nóta) – kuruc dal
Tisza partján mandulafa – m. nd.
Törökbársony süvegem– kuruc dal

Követelmények a 7. évfolyam végén

Zenehallgatás

Sebastian Bach: 3. Brandenburgi verseny, 3. tétel
Joseph Haydn: Évszakok Szüreti kórus
Haydn: Üstdob ütés szimfónia II tétel Haydn: Évszakok-Tavaszi kórus
Haydn: D-dúr vonósnégyes III tétel
Vivaldi: A négy évszak-Tavaszi
Beethoven: D-dúr hegedűverseny I tétel
Ludwig van Beethoven: VI. (Pastorale) szimfónia, I. tétel
Mozart: Varázsfuvola-Mily szép ez...
Schubert: A-dúr zongoraötös IV tétel
Mendelssohn: Szent Iván éji álom-nyitány
Mendelssohn: Hegedűverseny I tétel
Chopin: Forradalmi etűd
Chopin: G-moll mazurka
Frederic Chopin: H-dúr nocturne, op. 32. No. 1
Verdi: Aida-Rabszolgák kórusa, Radames románca
Wagner: Nürnbergi mesterdalnokok-Walther versenydala
Muszorgszkij: Egy kiállítás képei (részletek)
Csajkovszki: 1812-nyitány (részletek)
Smetana: Hazám szimfónikus költemény-Moldva
Kodály: Hány János
Brahms: V magyar tánc

Erkel Ferenc: Hunyadi László-Meghalt a cselszövő, Palotás
Erkel: Bánk bán-Keserű bordal, Hazám, hazám
Liszt Ferenc: XV Magyar Rapszódia
Liszt: Les Preludes (részlet)
Liszt: Mazeppa

Énekes anyag

Erkel: Himnusz
La Marseillaise
Most szép lenni katonának
Kossuth Lajos azt izente
Kecskemét is kiállítja
Szőnyi E.: Az ürögi faluvégen
Által mennék én a Tiszán
Sárgul már a fügefa levele
Gerencséri utca
Gloria kánon
Kodály: Háry János – részletek
Bartók: Mátrai képek – részletek
Juhászlegény népies dal
Verbunkos dallamok
Erkel: Hunyadi László – részletek
Erkel: Bánk bán – részletek
Verdi: Nabucco – Rabszolgák kórusa
Verdi: Aida – Bevonulási induló, Radames áriája
Schubert: A szép molnárlány – részletek, A pisztráng
Schumann: A tavasz köszöntése, A vidám földműves
Mendelssohn: e – moll hegedűverseny I. tétel
Brahms: Bölcsődal
Muszorgszkij: Egy kiállítás képei – részletek
Altatódal francia népdal
Smetana: Moldva – részletek
Más népek dalai – válogatások

Követelmények a 8. évfolyam végén

Zenehallgatási anyag

Bárdos Lajos: Széles a Duna
Beatles: All you need is love
Debussy: Children's corner – Az elefánt bölcsődala
A néger baba tánca
Dvorčák: Újvilág szimfónia IV. tétel
Gershwin: Porgy és Bess – részletek
Hacsaturján: Kardtánc

Honegger: II. szimfónia – részlet
Katonadalok
Kodály: Karácsonyi pásztortánc
Kodály: Székely fonó – 1. kép – Elmegek, elmegek; A citrusfa
Táncnóta
Kurtág: Játékok – részlet
Prokofjev: Klasszikus szimfónia III. tétel
Ravel: Bolero – részlet
Ránki: Pomádé király új ruhája – Finalé
Szokolay: Alliterációk
Sztravinszkij: Petruska – Orosz tánc
Dajkák tánca
A balerina tánca
Európán kívüli kultúrák népzeneje (pl. Ausztrália, Peru, Japán, afrikai országok).
Gregorián énekek, korai többszólamú művek részletei
Johann Sebastian Bach: 3. Brandenburgi verseny, BWV 1048 – 3. tétel
Johann Sebastian Bach: Magnificat, BWV 243 – nyitókórus
Jean Baptist Lully: Az úrhatnám polgár – balett
Claude Debussy: Kis szvit (Petite suite)
Maurice Ravel: Bolero
Erik Satie: Gymnopedie No. 1.
Bartók Béla: Concerto, BB 123 IV. tétel – Megszakított közjáték
Andrew Lloyd Webber: Az operaház fantomja – fő dal és Az éj zenéje
Szörényi-Bródy: István, a király részletek
Gerard Presgurvic: Rómeó és Júlia-Lehetsz király és egyéb részletek

Énekes anyag

Letörött a bécsi torony teteje
Dona nobis pacem
Gebhardi: Gloria szálljon
Erdő mellett estvéledtem
Elmegek, elmegek
Hess, páva – népdal variációk
Elindultam szép hazámból
Bartók: Huszárnóta, Cantata Profana – részletek
Kodály: Psalmus Hungaricus - részletek
Karai: Estéli nótázás
Fornsete: Nyár kánon
Tavaszköszöntő – reneszánsz dallam
Handel: Énekeljünk szépen, csendben
Rákóczi nóták
Klasszikus szemelvények: Haydn, Mozart, Beethoven műveiből válogatások
Orff: Carmina Burana – részletek
Spirituálék

Gershwin dalok
XX. századi könnyűzenei dalok (pl.: Beatles)
Ballagási dalok

TECHNIKA

Követelmények az 5. évfolyam végén

A tanuló

- a foglalkozásokon aktív, cselekvő módon vesz részt;
- a fejlesztési céloknak megfelelő készségei, képességei, attitűdje folyamatos fejlődik;
- a foglalkozásokon a tárgyakat, produktumokat elkészíti, a feladatokat megoldja, a tevékenységeket elvégzi;
- tud az egészséges táplálkozás szabályai szerint étrendet összeállítani, a háztartási gépeket szakszerűen használja;
- egyszerű vetületi rajzokat olvas, értelmez, az anyagok érzékelhető tulajdonságait azonosítja;
- a használt eszközöket és szerszámokat szakszerűen és balesetmentesen használja;
- a közúti közlekedés és tömegközlekedés szabályait ismeri, alkalmazza, veszélyforrásait ismeri;
- Biztonságosan közlekedik. Elfogadja a szelektív hulladékgyűjtés fontosságát alkalmazza a szabályait. Ismeri a tudatos fogyasztói magatartást és a célszerű gazdálkodást.

Követelmények az 6. évfolyam végén

A tanuló

- a foglalkozásokon aktív, cselekvő módon vesz részt;
- a fejlesztési céloknak megfelelő készségei, képességei, attitűdje folyamatos fejlődik;
- a foglalkozásokon a tárgyakat, produktumokat elkészíti, a feladatokat megoldja, a tevékenységeket elvégzi;
- tud az egészséges táplálkozás szabályai szerint étrendet összeállítani, a háztartási gépeket szakszerűen használja;
- egyszerű vetületi rajzokat olvas, értelmez, az anyagok érzékelhető tulajdonságait azonosítja;
- a használt eszközöket és szerszámokat szakszerűen és balesetmentesen használja;
- a közúti közlekedés és tömegközlekedés szabályait ismeri, alkalmazza, veszélyforrásait ismeri;
- Biztonságosan közlekedik. Elfogadja a szelektív hulladékgyűjtés fontosságát alkalmazza a szabályait. Ismeri a tudatos fogyasztói magatartást és a célszerű gazdálkodást.

Követelmények az 7. évfolyam végén

A tanuló

- a foglalkozásokon aktív, cselekvő módon vesz részt;
- a fejlesztési céloknak megfelelő készségei, képességei, attitűdje folyamatos fejlődik;
- a foglalkozásokon a tárgyakat, produktumokat elkészíti, a feladatokat megoldja, a tevékenységeket elvégzi;

- a lakás villamos berendezéseit ismeri és helyesen használja;
- alapvető balesetvédelmi és érintésvédelmi ismeretekkel rendelkezik;
- ismeri a közműrendszerek (vízvezeték- és fűtési rendszerek) működését.
- a közlekedési helyzeteket helyesen ítéli meg, a veszélyhelyzeteket gyorsan felismeri, elhárítása;
- felismeri az egészséget fenyegető veszélyeket, különös tekintettel a dohányzás, az alkohol és a kábítószer-fogyasztás veszélyeire, elfogadja el az egészségvédelemnek és az élet feltétlen tiszteletének fontosságát;
- megfelelő önismerettel és pályaképpel rendelkezik.

Követelmények az 8. évfolyam végén

A tanuló

- a foglalkozásokon aktív, cselekvő módon vesz részt;
- a fejlesztési céloknak megfelelő készségei, képességei, attitűdje folyamatosan fejlődik;
- a foglalkozásokon a tárgyakat, produktumokat elkészíti, a feladatokat megoldja, a tevékenységeket elvégzi;
- a lakás villamos berendezéseit ismeri és helyesen használja;
- ismeri a villamos áram útját az erőműről a fogyasztóig;
- alapvető balesetvédelmi és érintésvédelmi ismeretekkel rendelkezik;
- ismeri a közműrendszerek (vízvezeték- és fűtési rendszerek) működését.
- a közlekedési helyzeteket helyesen ítéli meg, a veszélyhelyzeteket gyorsan felismeri, elhárítása;
- ismeri az információs rendszereket;
- ismeri a fenntartható fejlődés problémáját;
- felismeri az egészséget fenyegető veszélyeket, különös tekintettel a dohányzás, az alkohol és a kábítószer-fogyasztás veszélyeire, elfogadja el az egészségvédelemnek és az élet feltétlen tiszteletének fontosságát;
- megfelelő önismerettel és pályaképpel rendelkezik.